

אתנתא

בשבוע 1139 | כ"ז באדר תשפ"ה, 27.03.25

גם בגיל 84 פרופ' יעקב זרם יוצא למרתון, ומוכיח שגיל הוא רק מספר עניין אישי, יוסף ארנפלד

יאיר יעקבי יצא לשבת עם המשפחה המורחבת ולא הבין לאן נעלמה האהבה

"הגיבורים כתבו את הקוד האתי הבא"

על אף שהוא דורש ניצחון מוחלט שסופו התיישבות, כבר עכשיו חש איציק בונצל, אביו של עמית בונצל הי"ד שנפל בעזה, שגבורת הלוחמים השפיעה על התודעה הישראלית לדורות הבאים, והם מעניקים לעם את העוצמה שהוא זקוק לה במקום הרעל שמספקים ערוצי התקשורת

רבקי גולדפינגר

נותרו חדרים אחרונים!

היה שווה לחכות!

חגיגה של פסח

בית המלח

DEAD SEA

creative

שמחים להשיק חופשת פסח כשרה ומהודרת במלון דיוויד ים המלח, עם נוף מדברי מרהיב ומי הים המרפאים. חוויה פסטורלית מושלמת לכל המשפחה.

כל המלון עומד לרשותינו!

אפשרות לבחירת חבילה של 3, 5 או 8 לילות כולל אירוח מלא, ארוחות גורמה ופעילויות לכל המשפחה

מלון דיוויד ים המלח

גלאט למהדרין
ללא שריוה
בהשגחת הרב
רפאל מנת

יג - כא ניסן 11-19.4.2025

פנסיון מלא בשבת וחג | חצי פנסיון לאורך החג כולל הפתעה מתוקה | טיולים מהנים לכל המשפחה | שיעורים, הרצאות ותכניות מרתקות מדי ערב, בהתאמה לדוברי אנגלית | חגיגה קולינרית בליווי מקצועי של תור פלוס | מועדון ילדים ונוער

קרקס אפריקאי, מתקני לונה פארק מטורפים: ספינת פיראטים, קרוסלה ענקית, בנג'י טרמפולינה ענק, מתנפחים לכל הגילאים, בריכת כדורים. שערות סבתא, הופעה של אמן חושים, מופע קסמים, שולחנות משחק

אקשן לילדים רוגע להורים!

גלאט למהדרין
ללא שריוה
בהשגחת הרב
רפאל מנת

קבוצה בלעדית במלון

ירושלים
במלון הקלאסי לאונרדו פלאזה

חדרים אחרונים!

בואו ליהנות מחוויה בלתי נשכחת!

תור פלוס
תיירות נופש ואירועים

03-3302285

צרו קשר
TOUR PLUS.CO.IL

תתרגלו לקבל יותר פסח תשפ"ה

רק בבנק לאומי
מוקד בפעם
הראשונה
ליווי אישי בכל פעולה ראשונה

זה שירות!

הכי נוח בשירות

*6711

רשימת הזוכים

ההגרלה השנתית ה-16 של 'עזר מציון' תשפ"ה | 2025

עיר	שם הזוכה	המתנה
פתח תקווה	שוקר רות	לימודי מקצוע
ירושלים	בריר שרי	מעמיסים עגלות
ירושלים	וינברג מרים	דלק לשנה
בני ברק	פוקס בנימין	מאסטר שף
בת ים	מגן טלי	עורכים שולחן
אלעד	בנימין מאיר	כרטיס אשראי מוטען
בית שמש	שפירא שרה	טרקלין חשמל
ירושלים	בינה תהילה	חגיגת ניגנה במטבח
אשדוד	נאמן סיגלית	בר מים נעם 2 היברידי
בני ברק	שמוטץ יהודית	מקרר שארפ
ירושלים	מזרחי אביבה	כורסה מפנקת
רחובות	שטראוס לואי	חבילת IDigital
פתח תקווה	מונדרר יוכבד	מחשב נייד
לוד	מילר עדן	רחפן DJI Avata 2
גבעת שמואל	ינקוביץ יעל	מצלמת CANON X7G II Mark
סעד	סילברמן דניאל	מחשב נייד מסך נגיעה Asus
בני ברק	קאפח נתנאל	שופינג לגבר
רמת השרון	בראון דינה	ש"ס שוטנשטיין
ירושלים	יחזקאל דוד	אוצר החכמה
ארה"ב	גבריאל גרודקו	דקטלון
בית שאן	ממן כרמית	כלי עבודה
בני ברק	קוליץ יעקב	שופינג לאשה
ביתר עילית	גולדנסון יהודה	פאה BK - חוי וייס
בני ברק	גרטר חנה	IL MAKIAGE
אשדוד	ליבמן צילה	תכשיט יעקובוביץ
ירושלים	זריל דבי	פאה - חיה שטיינברג
ארה"ב	רוזנברג	טיפולים קוסמטיים
אלון שבות	מייקלסון אופירה	טבעת יהלום
ברכה	ישראל שמואל ונעמי	5,000 ש"ח ב'פסטליה'
ירושלים	קריזר אסקרוב לאה שרה	קורקינט חשמלי
ארה"ב	שעיה הרצוג	5,000 ש"ח ברשת 'באג'
מבוא חורון	פרל מנחם	חוגגים כל חודש
ראשון לציון	יערי דביר	שופינג משפחתי
בית שמש	מלכה ברכה	במיוחד בשבילך
ביתר עילית	וויס משה	5,000 ש"ח למשחקים
מודיעין עילית	טואטי קולט	5,000 ש"ח DREAM CARD
ביתר עילית	בלוי פנחס	חדר ילדים מעוצב
צפת	לוי אסתר	שופינג ילדים
זכרון יעקב	טורצין שרה	גאדג'טים לילדים
פתח תקווה	ירוחם משה	עגלת בוגבו

עיר	שם הזוכה	המתנה
מודיעין עילית	פלדמן שלמה	כספת מלאה
ירושלים	יצקן ליאת	160,000 ש"ח לרכב
תלם	חכם חדזה	משכנתה לשנה
פתח תקווה	אקסלרוד יהודה	ספר תורה
בני ברק	ליבוביץ רוזיטה ואלכסנדר	12,000 ש"ח באושר עד
גדרה	רוט הדר	25,000 ש"ח לחשבון הבנק
צפת	בדנר ציפור	מטבח אינסטייד
ירושלים	ישראלי נעמה	15,000 ש"ח להקל על החיים
פדואל	פרנקל ידידיה	10,000 ש"ח להגשמת חלום
קרית אתא	ביטון שמעון	18,000 ש"ח להוצאות שבת
בית שמש	גור מרים	18,000 ש"ח בהוצרפים
פתח תקווה	פרידמן מיכאל	חופשת נקיז משפחתית באירופה
ביתר עילית	פורטל אילה	טיסה זוגית ליעד נבחר באירופה
ירושלים	טרשנסקי דוד	טיסה זוגית לארה"ב
פתח תקווה	פריד צחי ורעות	חופשה זוגית קסומה בפראג
אשתאול	אקוע מלכי	חופשה זוגית במלון 'גלי צאנז'
קדומים	מיוחס אמונה	יום טיול משפחתי
סנסנה	תורג'מן אברהם איתן	סופ"ש משפחתי ברשת 'אצולת אירופה'
בני ברק	אברן רפאל-חי	נופש משפחתי בוילת 'נוף דולב'
גבעת שמואל	שלו דביר ותמר	נופש משפחתי בוילת 'נוף דולב'
קרית אתא	גלעדי לידור	חופשה זוגית בגאורגיה
ירושלים	ברלין שלמה	מכונת קפה נספרסו
מודיעין עילית	פיינבלוט רייזל	5,000 ש"ח בסופרן
חריש	בנטוזה אינה	פרס הפתעה
חלמיש	ארצי אדיר	מערכת ישיבה איטלסופה
בני ברק	כהן רבקה	חדר שינה מעוצב
רחובות	שחר שרי	שימץ שירותים ואמבטיה
ברכה	סמואל אלחנן	ארגון וניקיון במטבח
תפרח	שוורץ יעל	וילונות
ירושלים	לוי איתן	פינת אוכל
בית שמש	דהרי שירה	ספרייה יוקרתית
מודיעין עילית	שרייבר רבקה	חבילת ריענון הבית
רכסים	קובלסקי	גינה מהחלומות
מבוא חורון	דברת רותי	5,000 ש"ח באיקאה
בני ברק	גומז הודיה	מאסטר בניקיון
גני תקווה	אדרי הדסה	רהיט מעוצב
קרית יערים	נגר ברטה	צביעת בית
קרית ארבע	שטרן איתן ושירה	שינה מהחלומות
בני ברק	אברג'ל נתנאל	מנקה לשנה
ירושלים	מילצקי אסתר	מיזוג לבית

תודה לכל התורמים! בזכותכם נמשיך להציל חיים!

אָנוּ וּבָנֵינוּ וּבְנֵי בָנֵינוּ

לחיי ההמשכיות,
המסורת שעוברת מאב לבן
לחיי הרגעים שעוברים
מדור לדור, הצורפים.

Brilliant & co.

מגוון מתנות
ש 300

HAZORFIM
— SINCE 1952 —

ירושלים | כפר דניאל | בני ברק | תל אביב | חיפה | רעננה | נתב"ג | 074-780-9175 // WWW.HAZORFIM.CO.IL

*המבצע בתוקף בין התאריכים כ"ג באדר - כ"ב בניסן תשפ"ה, 23.3.25-20.4.25 או עד גמר המלאי המוקדם מביניהם. ללקוחות המועדון ולמצטרפים חדשים. לא תקף על פריטי לגאסי. אין כפל מבצעים והנחות

ידידיה מאיר
yedidyameir@gmail.com

הבריונות המתוקה

כמה אנשים באמת מגיעים להפגנות, ולמה הקריאות ל"אחדות" מסוכנות בימים אלה?

בתולדותיה - מבחינה ביטחונית, כלכלית וחברתית. הדבר האחרון שישיראל צריכה הוא קרב פנימי שבו ראש הממשלה מפטר, תוך ניגוד עניינים חריף, את שומרי הסף.

מרגש, אה? אנחנו קוראים לאזרחי ישראל למרוד בממשלה - וזה הרי הדבר האחרון שחסר לנו בימים מסוכנים אלה, נכון? אז אתם חייבים להיכנע לנו. ראו הוזהרתם, מתוקים.

מי שקרא את ההודעה הזאת והבין אותה היטב הוא יעקב הלפרין. "ההפגנות והשביתות מחלישות את מורל העם", הוא כתב בתגובה. "מי מינה אותם? כל אחד קם בבוקר ומחליט שהוא פורום ולוקח בשבי מאות אלפי אנשים כבני ערובה?". כל הכבוד. אני בטוח שהלפרין הוא לא היחיד. יש עוד בכירים במשק שחושבים כמוהו, אבל (בינתיים) אין להם את האומץ שלו, לשבור את המונופול.

5 גיבור התקופה השני הוא פרופ' בנימין בראון, ראש החוג למחשבת ישראל באוניברסיטה העברית, חוקר מוערך שכתב ספרים ומחקרים רבים. אם היושר של יעקב הלפרין עלול לגרום לו להפסיד כסף, במקרה של בראון, יש לו הרבה יותר מה להפסיד - מעמד, יוקרה, תפקידים, כנסים בחו"ל, ומי יודע, אולי פרס ישראל. ובכל זאת, אחרי איומי ההשבתה של האוניברסיטה, בפעם המי יודע כמה, שלח בראון, לפי דיווח של אריאל כהנא, את התגובה הבאה: "נשיא ורקטור נכבדים, קיבלתי את הודעתכם בצער. בחודשים האחרונים אני מקבל, כמו כולנו, כמעט מדי שבוע הודעות אינדוקטרינציה המבקשות ללמד אותי מה לחשוב. אני כבר ילד גדול ויודע לחשוב לבד, אבל כל זמן שמדובר במילים, זה מטריד אותי פחות. הודעתכם האחרונה כבר מתקרבת לתחום המעשים, ולכן זה מטריד אותי יותר, וכאן עליי להגיב: שום נשיא, או רקטור, או דיקן או ראש ארגון סגל, או כל גורם אחר, אינו יכול לחייב אותי לחשוב כמוהו, ולא כל שכן להיאבק את מאבקיו, כאשר אינני מזדהה עמם. הגיע הזמן שתפנימו, שעובדים אינם עבדים ומרצים אינם וסאלים, ולכן הם אינם יוצאים למאבקים של אדונייהם על פי תכתיב מלמעלה. הם נאבקים למען עקרונות שהם מאמינים בהם, ורק למענם. לארגון סגל יש זכות להוציא את עובדיו למאבק מקצועי, לא למאבק פוליטי או למאבק אידאולוגי, גם אם בעיני ראשיו מדובר במאבק 'על נפשה של המדינה', 'על הדמוקרטיה הישראלית' וכו' וכו'. יש לכם ולי תפיסות שונות על הדמוקרטיה הישראלית ובעיותיה, אבל גם מי שיש לו תפיסה שונה צריך להבין שאי אפשר לנהל שום מאבק למען דמוקרטיה באמצעות רמיסה של ערך דמוקרטי מאוד יסודי בשם חופש המצפון. לא רק מדינה או שלטון מחויבים בחופש המצפון, גם ארגוני סגל וראשי מוסדות חייבים בו. במקרה שתוכרזו שביתה בלתי חוקית, בכוונתי לקיים שיעורים כרגיל ולהודיע לסטודנטים שהחומר בהם חובה למבחן. בברכה, בנימין בראון". וואו. איזו בהירות מחשבתית, איזה אומץ לב. האמת שהופתעתי. מילא יעקב הלפרין, מביא את רוח הגבורה מבית אבא, הרב רפאל הלפרין, אבל מי לימד אותך, פרופ' בראון החביב, לשבור ככה במכת קראטה אחת ערימה של לבנים פרוגרסיביות? אני בטוח, אני מקווה, שהמכתב הזה של בראון ייתן אומץ וכוח ללא מעט אנשים באקדמיה שחושבים כמוהו אבל עד היום לא היה להם האומץ להשמיע קול.

6 ולסיום, עוד תגובה אחת אחרונה. אחרי שדיברתי השבוע על רוב הציבור שכבר לא הולך אחרי שקמה ברלסר כי הוא נחשף לאגם ברגר (וליתר החטופים ששבו והביאו רוח גדולה של אמונה וזהות יהודית), שלחה לי מירב ברגר, האמא המופלאה של אגם, הודעת ווטסאפ. בקריאה ראשונה התרגשתי ממנה. בקריאה שנייה - עוד יותר התרגשתי וביקשתי ממנה רשות לפרסם את הדברים. "הכי מרגש בעולם", היא כתבה בתגובה לדברים שלי על מלחמת האחים שלא תפרוץ. "כל מילה בסלע. לא יסחוף. לא יקרה. לא ניתן לזה לקרות אחרי ה-7.10 והמחירים הכבדים ששילמנו. והשיעור שקיבלנו. נעמוד בכל כוחנו על המשמר. ללמוד ולעלות כיתה. גם אם קשה. גם כשארוך. האמת כאן וברורה לכול. עוד קצת. אנחנו בישורת האחרונה. והכול בדרכי נועם, בלי ציניות, עם אהבה, מוסר, ערך ומשמעות. אנחנו כאן כדי להישאר ולהפוך את העולם לטוב יותר. להאיר ולהוריד את אור השכינה כאן אלינו לתוכנו. בקדושה וטהרה. יחד נעשה ונצליח. בשם ה' נעשה ונצליח".

גיבורי התקופה. יעקב הלפרין ופרופ' בנימין בראון

גיבוי מלא לכל פעולה ויוזמה. אסור להחמיץ את גודל השעה. מסוכן להחמיץ את גודל השעה.

3 אז איך לא מתבלבלים? בימים אלה מתפרסמים מיזמים שנראים ממש חיוביים ומרגשים. נראה שמה שמעניין את מי שעומד מאחוריהם זה אחדות ישראל והשבת החטופים. והרי זה מה שמעניין גם אותנו. אתן לכם טיפ אחד, קל מאוד לביצוע: שימו לב אם אלה שקוראים לאחדות מדברים על "שני הצדדים" באופן שווה, כלומר קוראים גם לימין וגם לשמאל לחדול מ"שיסיו" ו"פילוג". אם הם עושים סימטריה כזאת, כנראה שיש כאן מניפולציה. למה? כי במציאות אין סימטריה. אין פה שני צדדים. יש פה רוב גדול בעם שבחר בממשלה. רוב מגוון, אגב, שמחבר ומאחד חלקים שונים מאוד בעם ישראלי: חילונים, מסורתיים, דתיים לאומיים, חרדים, בני מעמדות שונים, עדות שונות וסגנונות שונים. כולם מאוחדים יחד סביב הנהגה פוליטית שמבקשת לקדם את המדינה לפי עולם הערכים של הרוב. תראו באיזו קלות עבר השבוע תקציב המדינה. זה כמעט היסטורי, שתקציב עובר ככה. ויש כמובן גם מתנגדים לממשלה, וזה בסדר גמור. יש רבים בשמאל-מרכז שלא מרוצים, אבל ודאי לא יוצאים לשרוף את המדינה. הם הבינו שהאויב הוא חמאס ולא ביבי. אבל מה לעשות, יש גם מיעוט קיצוני וקנאי שפשוט לא מקבל את הדמוקרטיה ומאיים לפוצץ הכול. ומי שקורא בצורה שווה ל"שני הצדדים" לחדול מהמאבקים פשוט מעוות את המציאות.

שימו לב, אני לא אומר שאין קיצוניים בימין. ברור שיש אנשים שמתבטאים במילים לא יפות בימין, אולי אפילו יותר מאשר בשמאל. אני כן אומר שאי אפשר לעשות סימטריה. כי יש פה מחנה אחד גדול שבחר בהנהגה מסוימת ויש כאן מחנה, קטן הרבה יותר, שלא מכבד את הבחירה שלו. היא לא לגיטימית בעיניו. ואסור להיכנע לבריונות שלו, בין אם היא באה במילים מאימות של אהוד ברק או אהרן ברק, ובין אם היא באה במילים יפות ומחבקות בעצומות ובמיזמי השתקה. צריך לזכור כל הזמן שגם אלה וגם אלה הם בריונים שחותרים להכרעה בכוח. אלו אנשים שלתפישת עולמם תפקידו של ראש המשטרה החשאית להגן על המדינה מהממשלה הנבחרת שלה. על זה הם צורחים ברחובות למעלה משבוע. ובניגוד לימין הם לא מעוניינים בשום פשרה, רק בשליטה מלאה שלהם. הם לא מעוניינים לצנח בוויכוח, הם מעוניינים למנוע אותו. אסור לגעת במערכת המשפט, אסור ליצור תקשורת ימנית ודתית, אסור לחשוב אחרת בנוגע לעם ישראל, ארץ ישראל ותורת ישראל. ככה הם התרגלו לנהל פה את המדינה במשך שנות דור. אפילו אחרי מהפך 77, לצערנו. והם יילחמו כדי לשמר את השליטה שלהם במעוז הכוח במשפט, באקדמיה, בצבא ובתקשורת עד טיפת הדיקטטורה האחרונה.

4 הנה שני אנשים שהם בעיניי גיבורי התקופה. ההיסטוריה תזכור את הצעד האמיץ שעשו. הם מגיעים מרקע שונה, כל אחד מהם עוסק בתחום שונה, אבל שניהם מבינים היטב את האירוע שמתרחש פה.

הראשון הוא יעקב הלפרין, הבעלים של רשת אופטיקה הלפרין. בעקבות פיטורי ראש השב"כ רונן בר הוציא פורום העסקים שמונה כ-200 ראשי חברות הודעה מאיימת: "במידה וממשלת ישראל לא תכבד צו בית משפט ותוביל את ישראל למשבר חוקתי, אנו נקרא לכל הציבור בישראל להפסיק לכבד את החלטות הממשלה על כל המשתמע מכך ונעצור את המשק הישראלי. אם אין חוק לממשלה - אין חוק לאף אחד. נתניהו - עצור את ההידרדרות הפנימית של המדינה שאתה מוביל".

שימו לב, אגב, איך שוב לצד ההודעה הבריונית מגיעות גם מילות ה"פיוס" וה"אחדות": "ישראל נמצאת באחת מהתקופות הקשות

1 אני גר במקום אסטרטגי. הבית שלי משקיף על הצירים המרכזיים שבהם מתמרנים בימים אלה הכוחות הקפלניסטם ב"מלחמת האחים" המדומיינת שלהם. אני יכול לספק מודיעין איכותי מאוד, בזמן אמת, על הסד"כ באזור הכנסת ובית ראש הממשלה וגם על רוח הלוחמים. מבחינת השמאל והתקשורת, המידע שבידי הוא סוד צבאי שעלול לפגוע במערכה. לכן הם נמנעים מלפרסם אותו, למרות שהם יודעים אותו היטב. הם פשוט הפכו אותו למסווג. אבל זאת בדיקת הסיבה שחשוב לפרסם אותו. ובכן, להלן תמונת המודיעין העדכנית: ראיתי מקרוב את כל המחאות בשנים האחרונות - מחאות שונות ומשונות שכידוע אין אלא מחאה אחת בלבד - ואני שמח לדווח לכם שהמחאה הולכת ודועכת. הבעיה היא שככל שהיא מתמעטת היא הופכת קולנית יותר. קודם כול מבחינה פיזית: קומץ המפגינים מגבירים את עוצמת הרמקולים. והם גם מגבירים את עוצמת המסרים. מחירפים את ההסתה. אבל לשווא. ההמונים כבר לא מגיעים.

האמת היא שאפשר לראות את זה לא רק בשטח אלא גם בסרטונים שמוציאים מארגני המחאה: הפריים של המצלמה בדרך כלל יהיה סגור, כדי שלא יראו שמדובר במעטים מול רבים. וזה עוד אחרי שמראש, הפעילים בשטח שמים רוח בין עדר לעדר, כדי לתפוס הרבה נפח בעין. פוזרים שם גם הרבה מחסומים, ומשום מה גם הרבה חסימות (לא יודע מי מקבל פה החלטות בנושא ולמה הוא קובע שבשביל כמה עשרות אנשים שווה לסגור לימים שלמים צירים מרכזיים בירושלים). מנסים ליצור אווירה של מהפכה. אבל אין מהפכה. ובדיקת בגלל זה הוועק בשבוע שעבר מרן אהרן ברק לצאת בקריאת קודש בכל הערוצים. היה צריך מישור שיעורר את קהל המאמינים. בשעתו, בתקופת הרפורמה, זה הצליח לו. כזכור, הוא היה הראשון להצית את האש בסדרת הראיונות הראשונה שלו, עם ביטויים חריפים ואלימים כמו "מחרוזת כדורי רעל", "מהפכה של טנקים", "כפית מוות" וסליחה אם שכחתי משהו. הפעם הבריון באפודה יושב בסלון ביתו עמוס הספרים, מפזר איומים על "מלחמת אזרחים", אבל ההמונים כבר לא יוצאים לרחוב. לאורו לא ניסע ולא נלך. למה? כי עם ישראל לא נמצא עכשיו במקום הנורא שבו הוא היה לפני השבעה באוקטובר. הוא ראה לאן מביאות אותנו המלחמות האלה, ובעיקר הוא ראה לאן הן מביאות את אויביו. וזה לא רק על דרך השלילה. זה לא רק מה לא, זה בעיקר מה כן: החברה הישראלית כולה, מימין ומשמאל, התעלתה למקום אחר לגמרי. אפשר לכתוב על זה טורים שלמים (וזה אכן מה שאני עושה כאן בשבועות האחרונים) ואפשר לסכם את זה במשפט אחד: מי שנחשף לאגם ברגר, כבר לא יסחף אחרי שקמה ברסלר. רק אדם מנותק כמו אהרן ברק מעז לדבר בימים אלה, ואפילו לחשוב, על מלחמת אזרחים. דרך שנאה בחרת'.

2 אבל הסכנה עדיין לא חלפה. יש דבר אחד שיכול ללבות את הלהבות: אם נתייחס ברצינות לאיומים של קומץ הבריונים. צריך להבין שארגוני השמאל והקרן החדשה עובדים חכם ובכמה זרועות: מצד אחד קריאות חריפות למרי אזרחי, למצור על הכנסת, למרד מיסים, לחסימת כבישים (על סרבנות הם לא מעזים לדבר הפעם, ברור למה), והכול בקמפינים במאות מיליוני שקלים ברחובות ובעיתונים. ובה בעת, האגרוף הצהובה הקמוצה הופכת ליד מושתת לשלום של ארגוני "אחדות", כביכול, שקוראים לנו לחתום על עצומות שונות שתכליתן עצירת כל עשייה ממשלתית כי היא "קורעת את העם". איך אומרים העבריינים? יש לך פרצוף יפה, לא חבל שנהרוס לך אותו?

חשוב לי לדייק: אני לא טוען שכל מי שקורא בימים אלה לאחדות בעם ישראל משתייך לארגונים הבריוניים של המאבק בממשלה. חלילה. אני כן טוען שלפעמים, בלי לשים לב, הוא משרת אותם ונותן להם כוח ומוטיבציה לשרוף את הרחובות. אנחנו בתקופה היסטורית רגישה של חילופי אליטות. האליטה הישנה מתקשה לקבל את זה ומשתוללת. מבחינתם "גנבו להם את המדינה". הם העבירו פה את אסון אוסלו ואסון ההתנתקות בלי בעיה, העבירו את המהפכה המשפטית הכי אקטיביסטית ומסוכנת שיש, והכול עבר להם חלק, כי לא היו רשתות חברתיות ולא הייתה תקשורת ימנית והימין לא ידע לשלוט. אבל אלה הפרפורים האחרונים, ולכן חשוב בשלב הזה לא לעשות טעויות. ויש לנו מה להפסיד: טראמפ מתקן את העולם, מנהיג משטר שיש בו טוב ורע, שחור ולבן, באופן ברור, נלחם במלכות הרשעה הפרוגרסיבית, ונותן לנו

CARMEL
יקבי כרמל

עם מסורת ארוכה של מעל 140 שנה, יקבי כרמל מביאים אליכם את מגוון היינות ותירוש כרמל, שהפכו לחלק בלתי נפרד מכל שולחן חג. כל בקבוק מספר את סיפור האיכות והמומחיות, ומלווה אתכם עם טעמים מושלמים שמתחברים יחד לרגעים נפלאים בכל דור ודור.

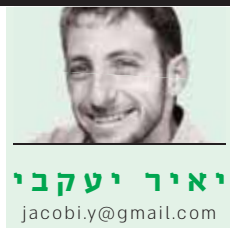
גם בליל הסדר לבתחילה יקבי כרמל

כשר לפסח

אזהרה: מכיל אלכוהול - מומלץ להימנע משתייה מופרזת

לאן נעלמה האהבה

הכול התחיל כשאמא שלי, הלוא היא סבתא שושי, החליטה לקחת את כולנו לשבת משפחתית לפני פסח כדי לבלות יחד לפני הלחץ של החג. ככה זה, בגיל מבוגר שיקול הדעת מתחיל ללכת.

לא זו אף זו, היא גם הטילה עליי את האחריות לתאם את הלוגיסטיקה של השבת.

ניסיתי להציל את המצב ולהסביר לאמא שלי ששום דבר טוב לא יוצא משבתות משפחתיות מורחבות שכאלה. הרי מדובר בשדה מוקשים משפחתי שבכל רגע נתון עלול להתפוצץ בו ריב על דברים של מה בכך שיוציא את כולנו מהשבת בטעם מר. אבל לא היה עם מי לדבר, האישה הייתה חדורת מטרות והתעקשה שהילדים שלה מסתדרים זה עם זה יופי.

ייתכן שגם הזיכרון שלה מתחיל ללכת.

על כל פנים מאחר שהבנתי שגזירה היא מלפניה הכנתי את עצמי לשבת בשלוש דרכים, כמו יעקב אבינו בטרם פגש את אחיו עשיו: תפילה, תפילה ומלחמה. מדורון החברה יכולים לשכוח.

הגענו לאכסניה הצפונית שסגרתי ביום שישי שעה לפני שבת. כאן היה המוקש הראשון, הרי מישור בוודאות יגיע לשבת על הקשקש ואז יכניס ללחץ את כל המערכת וייתן לשבת ספתת חמצמן. ובאמת כמו שעון מקולקל, אחותי יעל הגיעה עם הלשון בחוץ, יד ביד עם השמש השוקעת.

חיככתי ידי בהנאה וחיכתי לניצוץ שיצית את אש המדון. אבל איזה, במקום להתעצבן על חוסר התכנון, אחים שלי נחלצו לסייע לה להגיע לחדר וגם אמרו לה שלא תעז להרגיש רע כי "עם תינוק קטן אף פעם אין לדעת איך היום יתקדם".

משהו עובר על אחים שלי זה ברור.

"אז מה... לא כולנו קיבלנו חדרים עם נוף לכינרת, הא?" ניסיתי לחמם את אחותי אביטל בדרך לתפילת ערבית מתוך ידיעה ברורה שהחדר שסידרתי לה צופה לצפרדע של חדר האוכל.

"שטויות למי אכפת הנוף, העיקר שאנחנו יחד".

איךףףף. חטפתי סוכרת רק מהתשובה הזאת.

עכשיו תשמעו, זה לא שאכפת לי שלא נריב שבת שלמה, כן? אבל אותי חינוכו מילדות שמשפחה שבאמת אוהבת - מתכסחת חופשי חופשי. כי ההפך מאהבה זה לא שנאה, אלא התעלמות (מה שמעורר את השאלה מה ההפך משנאה, אבל זה דיון לפעם אחרת).

בכל אופן לקחתי על עצמי כמישימה לוודא שעד סוף השבת אנחנו חווים פיצוץ סטייל היפים והאמיצים במינימום. ומאחר שאני מכיר היטב את נקודות התורפה המשפחתיות, ידעתי שזה עניין של חצי משפט לאיון הנכונה.

בארוחת ליל שבת התיישבתי אסטרטגית בין אחותי רחל לאחותי אורית.

"אז מה, חינוך ילדים, הא?" פתחתי בהכי קז'ואל, "לילדים שלך, רחל, יש פאות וכיפות גדולות, ואילו הילדים שלך, אורית, חברים בתנועת נוער מעורבת לכתחילה. השוני הזה משמעותי מאוד והאמת יכולה להיות רק בצד אחד. בואו נדבר על זה!"

על זה! חשוב לטמון את זרע הפורענות באלגנטיות. לאכזבתי אחיותיי לא נגסו בפיתיון, ובמקום להתנצח על מי מהן מגדלת את ילדיה נכון יותר הן הסכימו על העובדה ש"לתת לילדים לגדול על משפחת סימפסון כמו שיאיר עושה זה בוודאי לא רצון ה'". לצערי הסכמתי איתן, כך שאפילו על זה לא הצלחנו להתווכח.

לא נורא, אמרתי לעצמי, יש זוג צעיר במשפחה. נשים עליהם את הפוקוס ויהיה בסדר. בסעודת שבת בבוקר התיישבתי בין הזוג הצעיר ובין אמא שלי.

"אז מה אביחי", אמרתי לאחי הצעיר, "מאוד השתנית מאז שהתחתנת. זה כמעט כאילו ברגע הראשון שיכולת השלכת לפח את כל מה שאמא שלך השקיעה בך ועכשיו אתה שפוט של מישהי שאתה בקושי מכיר. מעניין איך אמא מרגישה עם זה".

את החלק האחרון אמרתי בקול כדי לוודא שסבתא שושי שומעת.

"אני אוהבת את הכלה שלי!" היא הכריזה בקול, "שיעשה כל מה שאשתו אומרת לו, אני סומכת עליה במליון אחוז".

מי. אתם. ומה. עשיתם. עם. המשפחה. שלי.

ובכל זאת, עדיין הייתי רחוק מלהיות נואש. "אמא תראי, הוא אפילו מתלבש אחרת עכשיו, מה היה רע באיך שאת היית מלבישה אותו?" שאלתי.

"מה זה משנה, על הבן שלי אביחי הכול יושב יפה", היא ענתה, ואז הסתכלה עליי ארוכות כדי לוודא שאני מבין שהיא הוציאה אותי מן הכלל.

שוב, לא יכולתי באמת להתווכח על הנקודה הזאת כך שריב לא יצא לי גם מזה.

תשמעו, כבר הייתי ממש מודאג. השבת הלכה והתקדמה והכסא רק הלך והתרחק. בלית ברירה ניגשתי לנשק יום הדין. בסעודה שלישית חיכתי לרגע של שקט ואז שאלתי בקול: "אז מה??? מה קורה בליל הסדר??? אולי שכל אחד יגיד בתורו האם הוא הולך לאמא, ואם התשובה שלילית שיפרט כיצד אי ההגעה עולה בקנה אחד עם מאזן הפסחים שעשה עם המחזותנים שלו". זה כבר יעשה את הטריק, חשבתי לעצמי.

אומנם נרשם שקט מביך, אבל אז כל אחד אמר איפה הוא נמצא ויצא שרק אביטל ואורית אצל אמא שלי בפסח. "שני ילדים מתוך שישה", לחשתי לאמא שלי, "ביזיון, אם את שואלת אותי". "שב בשקט", היא לחשה לי בחזרה, "גם השניים האלה זה גדול עליי".

הרמתי ידיים. אם על ליל הסדר אנחנו לא מתכסחים, כנראה שכבר אין אהבה במשפחה הזאת.

את הדרך הביתה עשינו אני ואשתי בדממה טעונה. "ניסיתי לסכסך בין האחים שלי כל השבת ללא הצלחה", אמרתי לבסוף.

"שמתי לב", היא ענתה, "התעלמות ממני ומהילדים לגמרי. אני נורא כועסת וגם הילדים עצבניים עליך".

תודה לא-ל, חשבתי לעצמי, לפחות במשפחה הגרעינית שלי האהבה עוד פורחת. ●

הבעיה שלנו היא שאנחנו טובים בלמצוא פרטנר למלחמה בתוכנו ופרטנרים לשלום אצל האויב. שווה לנסות ההפך

אומרים שהצחוק יפה לבריאות, אבל פעם אחת אתה צוחק לחולה חצבת בפנים וכולם מתהפכים עליך אז אני כבר לא יודע כלום

אני: יש לך איזה טיפ בשבילי לכבוד פסח?
אמא: הבעיה בפסח היא שאנשים קורעים את עצמם בניקיונות לכבוד החג גם כשלא תמיד יש צורך, בקטע הזה אני דואגת לך *נקרעים מצחוק*
אני: וברצינות?
אמא: את המקרר אתה חייב לעשות

אנחנו ממש מתקדמים בהכנות שלנו לפסח, כבר ניקינו שלושה חדרים שמראש לא היה סיכוי שיהיה בהם חמץ

בארוחת ליל שבת התיישבתי אסטרטגית בין אחותי רחל לאחותי אורית. "אז מה, חינוך ילדים, הא?" פתחתי בהכי קז'ואל, "לילדים שלך, רחל, יש פאות וכיפות גדולות, ואילו הילדים שלך, אורית, חברים בתנועת נוער מעורבת לכתחילה. השוני הזה משמעותי מאוד והאמת יכולה להיות רק בצד אחד. בואו נדבר על זה!"

אצלנו בפסח,
כל קושיה קושיה,
כל דיינו דיינו
סודרה
של טמפו
כל בועה
בועה

הסודה היחידה
בישראל
המכילה רק
מים ו-CO₂

כשר לפסח
בהשגחת הבר"ץ
ירושלים
המזרחית

מחזורי: 275 מ"ל
כולה: 275 מ"ל

דביר שרייבר
dvirbe7@gmail.com

פעולת ריכוך

עכשיו כבר ברור שהמשיח בדרך, אם השב"כ לא יעצור אותו קודם. אבל עד שיגיע, נראה לי שאני יודע מה צריך לעשות כדי להרגיע

נפץ שמגיע בתאוצה שאני לא יודע לחשב כי פיזיקה זה לא המסלול הבליסטי שלי? כאילו מה, חזרנו לשאננות המרדמה שלנו? שכחנו כל מה שהיינו אמורים ללמוד מאז השבעה באוקטובר? או אולי אף פעם לא למדנו כי החלטנו שזה לא יהיה במבחן?

האמת היא שאפשר להבין את זה. לא להצדיק, כי זה מסוכן, אבל חייבים להודות שהמציאות הישראלית עשויה להותיר אותנו חסרי נשימה. התעייפנו. התחרפנו. התקרנפנו. אנחנו חיים מיום ליום, משעה לשעה, לא יודעים מתי יזעיקו אותנו למילואים, מתי לממ"דים ומתי סתם ישבשו לנו את החיים בגלל שעוד מגלומן החליט שהמציאות לא באה לו טוב בעין. כמה אפשר לשאת את הגלגל החוזר הזה של האשמות הדדיות, אלימות מילולית, חסימות כבישים שאתה אף פעם לא יודע אם עכשיו זה בגלל הדמוקרטיה, בגלל הגיוס או בגלל הבריון התורן שהחליט שהכביש, והמדינה, שייכים לאבא שלו.

השעון שמשבש את חיינו

אנחנו קצת כמו כלב, שהזיכרון שלו כידוע לא משהו וכל הסחת דעת לוכדת אותו בקלות. ביבי, גולדקנופף, לפיד, יועמ"שית, עזה, לבנון, סוריה, טראמפ, היי, הנה חתול! אי אפשר לעקוב, אי אפשר להתמקד, אי אפשר לזכור מי עשה מה ולמה, מי צודק ומה האמת, אם יש בכלל דבר כזה. אולי לזה התכוונו חז"ל כשאמרו שבדור שבן דוד בא, פני הדור כפני הכלב והאמת נעדרת. כבר שנים מפרסמים בכלי התקשורת מודעות בנוסח "נעדרת: האמת. נראתה לאחרונה לפני המון זמן בערך, כל היודע דבר על מקום הימצאה מתבקש לדווח אבל אף אחד לא יאמין לו, כי האמת נעדרת".

אז פני הדור כפני הכלב, והאמת נעדרת, החוצפה מרקיעה שחקים וכמאמר רבי יוחנן, אם ראית דור שצרות רבות באות עליו כנחר - חכה לו. כלומר למשיח.

הבעיה היא שאין לנו סבלנות. עייפנו. מהמלחמות הפנימיות, מהאלימות, מהמתח, מהניקיונות לפסח, משעון הקיץ שחוזר לשבש את חיינו. אז אנחנו מתעלמים מהאזעקות בשאיפה שהשבר של המיירט לא ייפול עלינו, נמנעים מוויכוחים בתחניה שגם מנהיגינו יירגעו כבר, דוחים את הניקיונות בתקווה שהחמץ ייעלם איכשהו, וקורסים על הספה בשמונה בערב ומייחלים שהילדים ישכיבו את עצמם, למרות שעדיין אור בחוץ.

המציאות שוחקת, ואנו אין לנו על מי להישען אלא על אבינו שבשמיים, אבל עדיין קשה להתמודד עם אתגרי היום־יום. צריך משהו שירכך את הקושי, איזה מרכז כביסה שיתפוצץ עלינו במקום שאנחנו נתפוצץ זה על זה. אם בקושי ירד גשם לפחות שירד מטר מרכז, שיקליל טיפה. לא יזיק גם לרכך את בחירת המילים. כן, לחזור לשפה מכובסת ולהוסיף מרכז. שחטאינו כשלג ילבינו, כי כך היא גאולתן של ישראל - בתחילה קמעא קמעא, אבל ככל שהיא רבה והולכת הרי היא מתקשה, ואז מתרככת.

אני מצידי מסתובב בארץ עם ארגזים של מרככים, גם לשיער, שופך אותם על כל הנקרה בדרכי ובורח מהר לפני שירביצו לי. מה שאומר שהאווירה עדיין לא מספיק מרוככת. בכל אופן אני לא מתרגז יותר, זאת אומרת משתדל, כי אני יודע שכל מה שקורה זה בסך הכול חבלי משיח. גם פוסטים וציורים מרתיחים אני כבר לא רואה, בגלל המרכז שנכנס לי לעיניים אחרי שרוקנתי בעצבים בקבוק שלם על הטלפון. אז אומנם עכשיו אני קצת מנותק תקשורתית, אבל היי - לפחות המציאות ריחנית לי. ●

צריך לרכך את האווירה ולחזור לשפה מכובסת. אילוסטרציה

המציאות הישראלית עשויה להותיר אותנו חסרי נשימה. התעייפנו. התחרפנו. התקרנפנו. אנחנו חיים מיום ליום, משעה לשעה, לא יודעים מתי יזעיקו אותנו למילואים, מתי לממ"דים ומתי סתם ישבשו לנו את החיים בגלל שעוד מגלומן החליט שהמציאות לא באה לו טוב בעין

ביום שישי, כשפרקתי את השקיות מהסופר, גיליתי באחת מהן בריכה מוזרה. פעם, כשעוד מכרו פה חלב בשקיות, הייתי מגיע הביתה ומגלה שהמילקי התנפל על החלב ודקר אותו עם השפיץ של הגביע, מה שהיה הופך את כל המצרכים בשקית לחלביים ומכריח אותי לעשות פרצוף שמח, כי לא בוכים על חלב שנשפך. היום החלב מגיע בקרטון ושום שפיץ לא מזיז לו, הוא זולג מעצמו כמו שסרטונים שקריים על חיילי צה"ל זולגים לגיא פלג. אולי בגלל זה היוגורט יוצא מדעתו ומתפוצץ על כל מה שמסביבו, וגם הטחינה, הקטשופ, הביצים וכל מה שנמצא במצב צבירה נוזלי או הופך לכזה איך שאני יוצא מהסופר. אבל זה לא קורה כל הזמן, רק פעם בשבוע בערך, כשאני עושה קניות. או פותח את המקרר להוציא משהו. או כשכוח המשיכה נכנס לפעולה.

אבל הפעם זה לא היה חלב, לא טחינה ואפילו לא ביצה. זה היה נוזל סמיך, דביק ועם זאת ריחני. מיד גייסתי את חוש הבילוש המופלא שלי וסקרתי, שלא לומר חקרתי, את החשודים המיידיים מהשקית. היו שם עגבניות, אבוקדו, מסטיקים, שקדי מרק ומרכז כביסה חצי מלא, אבל מצד שני חצי ריק. בשום פנים ואופן לא הצלחתי לפתור את התעלומה, עד שאשתי שפכה עליה אור. כאילו שלא נשפך פה מספיק. "זה המרכז, גאון", היא החמיאה לי, "ומה אתה קונה שקדי מרק שבועיים לפני פסח?"

יש לציין שהנוזל הצמיגי עטף היטב את כל המצרכים, הן מבחוץ ובעיקר מבפנים. אני לא בטוח לגבי הערך התזונתי של מסטיקים ברוטב מרכז, אבל הירקות היו רכים ונעימים למגע. זאת אומרת העגבניות היו רכות עוד בסופר. אבוקדו זה כמו קפלניסטים - שום דבר לא מרכז אותנו.

מה שכן, תוך כדי שטיפה מדוקדקת של המצרכים, השקית הרב־פעמית והרצפה שהמרכז הנדיב כיבד גם אותה בנוכחותו המבושמת, הגעתי למסקנה שהגאולה כבר ממש קרובה לבוא. זה לא רק בזכות המרכז שיצר לנו בבית נהר, והרי בדף היומי למדנו השבוע שאם ראית דור שצרות רבות באות עליו כנחר זה סימן שהמשיח בדרך. וגם לא בגלל שתכף מתחיל חודש ניסן שחז"ל אמרו עליו "בניסן עתידים להיגאל". זאת אומרת גם, אבל לא רק, אז למה? הנה אני מנסה להסביר, בתקווה שהשב"כ לא יעצור אותי בינתיים בעוון משיחיות יתר.

חבילת גלישה לטלפון אלחותי

ערב לפני האפקט המרכז הייתי בירושלים, שם תפסה אותי בהפתעה האזעקה היומית במסגרת המשחק החביב "החות'ים יורים ג'חון כדי שאנחנו נהיה רסק". היא תמיד תופסת אותנו בהפתעה, כי אין לדעת באיזו שעה משעות היממה תתפוגג הסְטֵלָה של הג'ת והמטורללים האלה מתימן ייכנסו לקריז וילחצו על הכפתור של השיגור. בכל אופן האזעקה הזעיקה, הנהגת שלפניי עצרה את מכוניתה בצד ויצאה לחפש מחסה, גם אני עשיתי כמוה, וזהו בערך. שאר האנשים פשוט המשיכו כרגיל, כאילו האזעקה היא הבחור הזה בקניון שמנסה למכור לאנשים חפים מפשע חבילת גלישה לטלפון אלחותי. אז נשכבתי ליד גדר אבן בתנוחה עוברית, בזמן שהעוברים ושבים דילגו מעל ומעבר, שולחים אליי מבטים תמהים ושואלים את עצמם למה הקשיש הזה משחק מחבואים באמצע הרחוב.

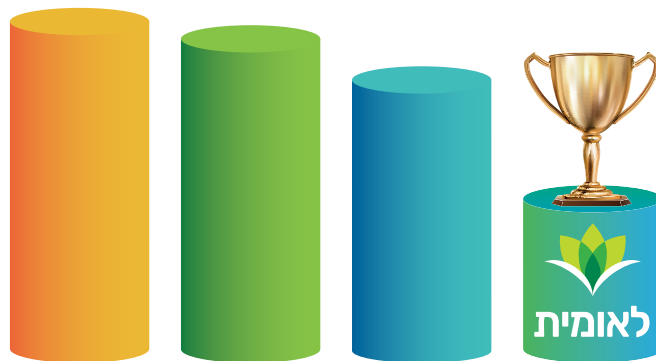
אחרי עשר דקות בערך קמתי מהבוץ וניסיתי להבין מה קרה פה. נכון, החות'ים יורים בדרך כלל רק טיל אחד ועל פי רוב הוא מיורט בדרך, כך שמבחינה סטטיסטית הסיכוי שהוא ייפול לנו על הראש לא גבוה במיוחד. אבל אם היירוט יפספס, החבר'ה האלה לא מבינים את המשמעות של טיל מלא חומר

תלונות? אצלי בקופה?

משרד הבריאות בדק ומצא:
גם ב-2024, בלאומית
שיעור תלונות המבוטחים הנמוך ביותר

מדד התלונות 2024

בריאות טובה מתחילה בשירות מצוין

ע"פ נתוני משרד הבריאות לשנת 2024, מספר תלונות המבוטחים המוצדקות, מנורמל לגודל הקופה

הרי זה

איקאה מציעה לכם מגוון פתרונות מעוצב

1. STORSINT קנקן, זכוכית שקופה, 1.7 ל'. 69 ש"ח | 2. IVRIG כוס, זכוכית שקופה, 45 סנטי. 7 ש"ח | 3. GLADELIG צלחת קטנה, אפור, 20 ס"מ. 59 ש"ח/4 יח' | 4. SILVERPÄRON פמוט ל-2 נרות, מוכסף, 20 ס"מ. 49 ש"ח | 5. FINSMÅK כלי לנר חימום, זכוכית שקופה, 3.5 ס"מ. 3 ש"ח | 6. JÄMLIK נר ריחני בכלי חרס, וניל/לבן, 25 שעות. 29 ש"ח | 7. SVALKA כוס יין, זכוכית שקופה, 44 סנטי. 35 ש"ח/6 יח' | 8. FRÖJDA כוס יין, זכוכית שקופה, 47 סנטי. 59 ש"ח/4 יח' | 9. GODMIDDAG צלחת, לבן, 26 ס"מ. 12 ש"ח | 10. GODMIDDAG קערה, לבן, 16 ס"מ. 9 ש"ח

אשתאול | באר שבע | ק. אתא | ראשל"צ | נתניה

שעות פתיחה: ימים א'-ד' 10:00-20:00, יום ה' 10:00-22:00, יום ו' 9:00-15:00

בראש סתיו BOPO

מהודר

יום לעריכת שולחן החג. פסח כשר ושמח!

עמית לדרך

מאז נפילת בנו בעזה, עורך הדין איציק בונצל יצא למסע אינטנסיבי שלא נגמר: הוא מנחם הורים שכולים, נותן כוח להורי הפצועים, נאבק למען זכויות המשפחות השכולות ומעל הכול – מבטא בתקשורת קול בלתי מתפשר מול דיבורי החולשה ומחנה השמאל. את הכוחות הוא שואב מבנו עמית הי"ד, שאת השיחות איתו הוא ממשיך לדבריו עד היום

רבקי גולדפינגר // צילום: לירון מולדובן

"כל מה שאנחנו עושים
היום אלה דברים שעמית
היה עושה. אנחנו מחויבים
לו ולדרכו". איציק בונצל

"העם רואה במשפחות הגבורה את עמוד האש שלפני המחנה". מאהל הגבורה

קו בזק למשפחה שכולה

עורך הדין איציק בונצל, בן 57, יליד ירושלים, הוא אביהם של עמית הי"ד, נדב ועדי, נשוי לנועה ותושב שוהם יותר מעשרים שנה. במקצועו הוא עורך דין לענייני משפחה.

את הלהט לצדק, הוא אומר, חש כל חייו, עוד הרבה לפני מות הבן. "תמיד לא יכולתי לשתוק על דברים שחשתי שהם לא הוגנים. לא הכניסו את עמית לגן שהאמנו שמתאים לו? אז אמרתי לראש המועצה: אנחנו ניפגש. והפגישה הייתה עם שלושה מנדטים במועצת שוהם. כך הפכתי לחבר מועצה ומחזיק בכמה תיקים. באתי לתקן את הדברים מבפנים. אני אף פעם לא מתבכיין, אני עושה", הוא מתאר את המוטו בחייו. "כשאני חושב שצריך לתקן משהו - אני פועל. גם אם לפעמים יש מחיר אישי שאתה משלם לצורך כך. אני כמוהו לא הולך ראש בקיר, אלא מנסה לפעול בחוכמה ובצורה מכובדת, אבל אני אף פעם לא שותק".

זה ממלא את החיים באתגרים לא קלים. "זה הדיי'אן'איי שלי", הוא מדגיש. "וגם יש לי את ההכשרה המשפטית שעוזרת לי לקדם דברים. תראי, אני לא נלחם במערכות כל היום, אבל יש דברים שאתה אומר לעצמך: וואלה, אי אפשר לשתוק, חייבים לתקן את העוול הזה".

כך מצא את עצמו כאב שכול, לאחר ימי השבעה, מתעמק בזכויותיה של משפחה שכולה ומעמדה בחוק בישראל. "ישבתי ולמדתי מה זה אב שכול במדינת ישראל. גיליתי לתדהמתי שחוק המשפחות השכולות במדינת ישראל חוקק בשנת 1950, ועד היום, כמה שזה אבסורד, הוא כמעט לא עובד. המשפחות השכולות זכאיות למשל לקו טלפון של בזק. היית מאמינה? שם נמצא החוק הזה", הוא אומר בחוסר השלמה. "אבל גרוע מכך, אני מגלה לתדהמתי שעל פי חוק, אחים שכולים במדינת ישראל ויתומי המלחמה בהגיעם לגיל 22 אינם מוכרים על ידי המדינה. אדם קובר את אביו והוא בן 22, וכשהוא קם מהשבעה והוא פונה לבקש סיוע מהמדינה, היא אומרת לו: סליחה, מי אתה? אותה מדינה שבמהלך ימי השבעה פקדה את הבית ודאגה לכל מחסוריו".

כשבונצל ראה את מצב החוק הוא עמל ושקד על כתיבת הצעת חוק - 'חוק עמית בונצל למשפחות השכולות'. "נפגשתי עם ראש

אותנו, לא נותנים לנו ללכת", הוא מספר. "שולחים לנו אחר כך הודעות בנוסח 'תודה שהעמדתם אותנו בפרופורציה, כל ההסתכלות שלנו על הפציעה של הבן השתנתה'. הגענו למצב שקציני הנפגעים כבר היו מעבירים לנו רשימות של פצועים".

נאנח. "פעם נכנסנו למשפחה אבלה והצגנו את עצמנו. זה היה בשבע וחצי בערב כשהבית היה הומה אדם, האמא קמה וביקשה מהמנחמים לצאת לחצר כדי לשבת איתנו לבד. ישבנו עם המשפחה שעה וחצי לשיחה מלב אל לב. היא

"עמית היה יוצא מהבית בבוקר ופוגש בפינת הרחוב את מנקה הרחובות, יהודי אתיופי מבוגר. מהר הוא היה חוזר הביתה, מכין כוס קפה, חותך לו פרוסת עוגה ויוצא לתת לו בחיוך ועם מילה טובה. אנחנו משתדלים להיות כמוהו. כשאני יוצא מהבית ורואה את המנקה, אני מיד חוזר הביתה, מכין לו קפה ומגיש לו את הכוס כשאני ממרר בבכי"

בונצל משתף במחויבות האדירה להמשיך בדרכו של הבן, גם במעשים הקטנים של היום-יום. "עמית היה יוצא מהבית בבוקר ופוגש בפינת הרחוב את מנקה הרחובות, יהודי אתיופי מבוגר. מהר הוא היה חוזר הביתה, מכין כוס קפה, חותך לו פרוסת עוגה ויוצא לתת לו בחיוך ועם מילה טובה", הוא משחזר. "אנחנו משתדלים להיות כמוהו. כשאני יוצא מהבית ורואה את המנקה, אני מיד חוזר הביתה, מכין לו קפה ומגיש לו את הכוס כשאני ממרר בבכי. הוא לא מבין מה קרה לי ולמה אני בוכה".

מאיפה הכוחות לכל הפעילות הענפה הזאת?
"אנחנו ממש עובדים אצל עמית. את הכוחות אני שואב מעמית שלי. גם כשאת יושבת פה אני שומע תוך כדי את עמית מדבר אליי. את לא תביני את זה לעולם. אני לא רוצה שהשיחה הזאת איתו תיפסק לעולם", הוא אומר וקולו רועד. "אני יודע שזה מה שעמית היה עושה אם הוא היה פה. זה מה שהוא היה עושה עם הפצועים וזה מה שהוא היה עושה עם המשפחות השכולות ועם מנקה הרחובות ועוד המון דברים. והוא כל הזמן אומר לי: אבא, בבקשה אל תעצור, תעשה. זה הדחף וזה הדרייב שלי קדימה".

בשער הכניסה לבית משפחת בונצל בשוהם מתנוססת תמונה גדולה של הבן, סמל ראשון עמית בונצל הי"ד, תזכורת כואבת לאובדן הכבד. גם בבית פנימה, מול דלת הכניסה, תלוי דיוקנו של הבן, מפקד ולוחם בסיירת צנחנים, שנפל בקרב עם מחבלים במרכז רצועת עזה, בן 22 בנופלו. אביו, עורך הדין איציק בונצל, מצביע על התמונות בעיניים בורקות מדמעות ואומר: "ככה אני מרגיש את עמית איתי בתוך הבית, ככה הוא עדיין נוכח".

בונצל, חבר פורום הגבורה, הפך מאז מות בנו לדמות מוכרת שאינה מהססת להשמיע את דעתה בקול נחרץ וברור באולפנים ומעל כל במה. במסע הלוויה של בנו בהר הרצל פגש אותו הציבור בישראל לראשונה. שם, מעל הקבר הפתוח, זעק בונצל מדם ליבו: "בעודנו שולחים את ילדינו למות בעזה, יושבים באולפני הטלוויזיה ערב ערב, מטנפים בלי הפסקה על המדינה. אני אומר לכם קהל קדוש, אם חפצי חיים אנחנו ואם אתם רוצים שיהיה לנו עתיד במדינה שלנו, תפסיקו לצרוך את הרעל הזה שיש בערוצי הטלוויזיה".

ההספד של בונצל הכה גלים. כמה ימים אחר כך, במהלך השבעה, התראיין לתוכניתה של איילה חסון וקרא שוב בדמעות: "בבקשה אל תצפו בערוצי החדשות, הם ממלאים אותנו ברעל ובשנאה אחד כלפי השני". התגובות לא איחרו לבוא. "הסרטון התפוצץ ברשת וקיבל שישה וחצי מיליון צפיות. זה דיבר לאנשים", משחזר בונצל את ההד החזק שקיבלה קריאתו. "זה פשוט התפרץ מתוכי. אמרו לי שביטאתי את מה שרבים בעם הזה מרגישים. פתאום מישוהו קם וצועק את האמת כמו שהיא, שכולם כבר נגעלים מהתקשורת ומחפשים בזמן מלחמה רוח אחרת של גבורה ועוצמה לאומית להתחבר אליה. כשקמנו מהשבעה עלינו להר הרצל ומשם התחלנו במסע מטורף שעדיין לא הסתיים".

לא מפחד מאף אחד

המסע שעליו מדבר בונצל ממלא את יומו והפך לתכלית חייו. מאז מות הבן הוא שם לעצמו למטרה להשמיע ברבים את קול הגבורה והנחישות ללא מורא. יותר משנה הוא עובר בין האולפנים ותחנות הרדיו, פעיל ברשתות החברתיות ומשמיע ללא היסוס את דעתו, גם במקומות לעומתיים במיוחד. "קשה להם להתמודד עם מישוהו שחושב אחרת מהם, שמציב להם את האמת בפנים. אבל אני לא מפחד מאף אחד. אני מרגיש חובה לבוא ולהגיד את האמת".

בד בבד, יחד עם אשתו נועה, החל לעבור בין מאות משפחות נופלים מהמלחמה. "נועה אשתי ניהלה את כל הסיפור הזה מול קציני הנפגעים. מצאנו את עצמנו במסע של ביקור אצל שתיים או שלוש משפחות בכל יום".

מה הניע אתכם לזה?

"היה לנו ברור שזה מה שעמית היה עושה", הוא משיב. "כל מה שאנחנו עושים היום אלה דברים שעמית היה עושה. אנחנו מחויבים לו ולדרכו".

מה אומרים למשפחה שכולה שאיבדה את יקירה וכל החיים שלה התרסקו?

"אתה מנסה למצוא את הדרך להגיד דברים. אני לא מומחה, אבל יש כנראה שפה בין המשפחות השכולות שזר לא יבין אותה", הוא

GOOD JEWISH FOOD
GOLDY'S
דליקאטססאן

הסדר מתחיל כאן!

סימני הסדר מוכנים להגשה בקערה מפוארת
טכנולוגיה חדשנית לשמירה על טריות ללא צורך בקירור:
זרוע צלוייה, ביצה קשה, חרוסת אגוזים ותמרים, חצרת אדומה,
כרפס תפוזי, מבושל, מרור שורש חצרת מגורד

להשיג ברשתות השיווק הנבחרות

GOOD JEWISH FOOD
GOLDY'S
דליקאטססאן
בסניפים ובאתר

Carrefour

שוכרסל

Wolt Market

אִישׁ עֵרֶץ

רמי לוי
שיווק השקמה

הממשלה והצגתי בפניו את הסיפור. הוא היה בהלם. אני יושב וכותב חוק חדש בעידודו של ראש הממשלה. ראש הממשלה גם מינה את חבר הכנסת משה סעדה לחוקק את החוק, חוק שיעשה תיקון עולם", הוא אומר בהדגשה. "חוק שקובע שאחים שכולים יוכרו ככאלה עד סוף ימי חייהם על ידי המדינה. כך ראוי, כך צריך".

מה זה אומר בפועל?

"שהם יקבלו בכל חודש גמלה, טיפולים פסיכולוגיים ועוד. מדובר על סכום שהוא זעיר, לא משהו שיעודד אבטלה חלילה, אבל כן יכיר בשכול. צריך לזכור שאחים שכולים הם הנפגעים הכי גדולים במלחמה הזאת".

יותר מההורים?

"יותר מההורים. הרבה הורים לא מתפקדים. אחים שכולים מספרים לי שהם מגדלים את האחים הקטנים שלהם כי אמא מסכנה לא מתפקדת, או אבא לא יוצא לעבודה והנטל נופל על הילדים פעמיים: גם עם האובדן הנורא של האח האהוב, וגם הם רואים את ההורים מתפרקים ונאלצים לשאת בנטל. מתוקף הפעילות שלי הכרתי מאות משפחות שכולות מהמלחמה הזאת, ואני יודע על המוני אנשים שלא מתפקדים ולא חזרו לעבודה".

אבל יש את המעטפת של משרד הביטחון.

"ההורים מוכרים. הם מקבלים איוושהי קצבה לכל הורה בסך ארבעת אלפים שקלים, אבל זה כלום ושום דבר. אנשים שהרוויחו 20 או 15 אלף

שקלים ולא מתפקדים ירדו ל־4,000 שקלים. זה מטורף. אולי צריך ללכת לרשות הפלשתינית כדי ללמוד איך מכבדים שאהיד", הוא מפטיר בכאב. "תראי כמה כסף מקבלת משפחת שאהיד ברשות הפלשתינית. וכאן בישראל אני צריך לרדוף אחרי שרים כדי לתקן את החוק? הם יודעים שזה לא בשבילי, ברוך ה' אני מסודר כלכלית, אני פועל למען המשפחות השכולות שקורסות".

ומה הם אומרים לך?

"כל מי שיכול מנסה לעזור. אני אציין שהחוק עבר כמה שלבים: הוא עבר ועדת שרים לענייני חקיקה בפה מלא, והוא עבר גם הצבעה טרומית במליאה. כרגע מי שמונע את החוק הוא שר האוצר בצלאל סמוטריץ", הוא מאשים.

אולי כשהמדינה במלחמה כבר יותר משנה וחצי והמצב הכלכלי קשה, שר האוצר חייב לנהל סדרי עדיפויות? ואולי אחרי שהספינה איכשהו תתייצב בעוד שנה או שנתיים אפשר יהיה לקדם את החוק?

"הייתי מקבל את הטענה הזאת אם לא הייתי רואה את מה שמתנהל סביב ההצבעה על התקציב ושהחרדים שלא משרתים מקבלים מיליונים. הייתי מקבל את אותה טענה אם שר האוצר היה עוצר את שכר האימאמים, שמוכרים כרבני שכונות במשרד הדתות, מסיתים נגדנו ומקבלים משכורת נכבדה בכל חודש מהמדינה. לא ראיתי שהם מפסיקים את זה", הוא מלין. "אני יכול לתת לך רשימה מפה עד אמריקה. אז לא יכולים לבוא ולהגיד לי שהמשפחות השכולות הן לא בסדרי העדיפויות."

"אני אעמוד בשורה הראשונה ואוודא שכל מי שיימצא אשם בכשל של השבעה באוקטובר יהיה מאחורי סורג וברית. כל הדרגים האחראיים, רמטכ"ל, אלופים ושרי ביטחון, צריכים לתת את הדין. אני לא בא ממקום של נקמה. לא באתי לנקום ולנטור, אבל אני חושב שמי שכשל צריך לשלם את המחיר. צריך לפתוח אגף אוקטובר בשירות בתי הסוהר"

לא יכולים לבוא ולהגיד לי: לא עכשיו. החוק הזה לא השתנה משנת 1950, ובינתיים המשפחות השכולות קורסות", הוא מזדעק. "לאחים שכולים, המכבים של הדור הזה, אין פה. אין מי שישמיע את קולם. ולכן בקידום החוק הזה אני רואה משימת על ואני לא מתכוון להרפות", הוא מבהיר.

הציל במותו שמונה חיילים

הבן עמית בונצל הי"ד היה בוגר הישיבה התיכונית אמ"ת בפתח תקווה והמכינה הקדם־צבאית קשת יהודה ברמת הגולן. הוא נהרג בנר ראשון של חנוכה בקרב בסג'עיה בימים הראשונים של המלחמה. "באותם ימים הייתה מלחמה עצימה מאוד ברצועה. כמה רחובות מעמית לחם גם בנגו הגדול נדב, לוחם בצנחנים. הרגשתי שמהוה נורא הולך לקרות. לא ישנתי בלילות, וכשהגיעו המבשרים הביתה, השאלה הראשונה ששאלתי אותם הייתה: מי משניהם? נדב או עמית?" הוא נושם עמוקות. "עמית שלנו הוא גיבור ישראל. אם היו מחיבים חיילים למלא טופס בבקו"ם ביום הגיוס עם השאלה 'איך אתה רוצה למות', עמית היה ממלא בצורה הכי פשוטה: אני רוצה למות בקרב כשאני מפקד על חיילים. זה היה עמית".

הוא דיבר איתך על זה?

"עמית התאמן בכל הכוח מגיל 16 וחצי כי הוא שאף להתגייס ליחידה מובחרת. הוא ראה בהיותו חייל בצבא שליחות, משמעות".

בשמחת תורה הוא זינק לעוטף, שם נחשף לוועות. "בשבעה באוקטובר עמית הוקפץ לזירת הטבח ולחם בתוך הקיבוצים, ומאו שמחת תורה הוא לא חזר הביתה".

קשר טלפוני היה?

"קצר מאוד. הוא סיפר לי על השבעה באוקטובר ואמר: 'אבא, מוויאון יד ושם זה סרט רומנטי לעומת מה שראיתי בקיבוצים'. השיחה האחרונה שלי איתו הייתה רגע לפני שהוא נכנס לעזה. הוא

צילום: באריבות המצולם

"ההשפעה שלנו הביאה את נתניהו לחזור ללחימה ברפיח בשנה שעברה". בונצל עם ראש הממשלה נתניהו

התקשר ואמר שהם נכנסים וסוגרים את הטלפונים. הוא אמר: 'חתמתי על כרטיס אדי. אם אני נהרג אני מבקש שהתרומה תיעשה רק לחיילי צה"ל, תוודא את זה'. ואכן בלילה שהוא נהרג עמית תרם מגופו והציל שמונה חיילים".

כשהוא אמר לך את זה לא נבהלת?

"לא ייחסתי לזה יותר מדי חשיבות. מי חושב שהולכת ליפול עליו כזאת מכה?"

זאת אומרת שעמית נכנס לקרב בידיעה ברורה שהוא עלול לשלם בחייו.

"לגמרי. עמית חי ומת כגיבור. הוא אהב את המדינה בכל מאודו ולכן החליט לתת את חייו למענה. תרומת האיברים הייתה הצוואה שלו, ואני בטוח שהוא יושב למעלה ואומר: עשיתם מה שביקשתי מכם, תודה. אנחנו שלמים עם זה בצורה הכי מלאה", הוא מציין. "בדיוק כמו השאלה ששאלו אותנו בשעות הראשונות, איפה אנחנו רוצים לקבור את עמית, ומיד קיבלנו את ההחלטה בהר הצל, בהר הגיבורים. היה לנו ברור שהוא צריך להיקבר בין כל הגיבורים של התקופה הזאת".

יותר משנה חלפה מאז נפילתו, יש בך חשש שמותו יהיה לשווא?

"אסור להשתמש במושג הזה - לשווא", הוא מבקש. "אין דבר כזה לשווא. לא הוא ולא יתר הלוחמים הגיבורים שלנו. מההתחלה הם עזבו הכול והסתערו קדימה כדי להגן עלינו. אם בשבעה באוקטובר החיילים שלנו לא היו מגיעים באופן עצמאי ליישובי הדרום, האסון היה גדול בהרבה. הם מנעו זליגה של מחבלים לתוך הארץ, הם הצילו רבים. זה לא לשווא. הם גם נכנסו לעזה וללבנון ונלחמו בעוצמה, הם החזירו את ההרתעה, חיסלו מחבלים, השמידו תשתיות טרור. תראי את עזה חרבה. אני לא מסתובב עם המחשבה הזאת בכלל. עמית ושאר החיילים, כל מי שנפל במלחמה הזאת, לא נפלו לשווא. הם גיבורים".

בונצל מאמין כי חללי צה"ל במלחמת חרבות ברזל התנו את הדרך דורות קדימה: "הלוחמים הגיבורים שנפלו כתבו את הקוד האתי החדש של מדינת ישראל שייקח אותנו ב־300 השנים הקרובות קדימה. הבנים הקדושים שלנו יושבים ליד כיסא הכבוד. הילדים שלנו היום בכל הגילים גדלים על גבורת הנופלים. את הולכת בכל רחבי הארץ, ואפילו בעולם, ונתקלת בסטיקרים עליהם. ההורים של הלוחמים מפורום הגבורה משתפים בסיפורי הגבורה של הבנים שלהם וזה נחקק בהיסטוריה של העם היהודי".

אתה מאמין שפורום הגבורה הצליח להשפיע על מהלכי המלחמה?

"ההשפעה של פורום הגבורה, שהייתי שותף בהקמתו, היא אדירה. לפני פסח בשנה שעברה ראינו שיש דשדוש ולא נכנסים לרפיח והודענו קבל עם ועדה שבמוצאי פסח נצא לשביתת רעב של המשפחות השכולות. למחרת, ראש הממשלה זימן אותנו אליו. היינו אצלו, היו ישיבות מאוד נוקבות. באותה ישיבה הוא התחייב שניכנס לרפיח ונחזור למלחמה בכל הכוח, למרות כל הלחצים שהופעלו עליו, והופעלו עליו לחצים לא נורמליים מכל העולם", הוא מציין.

"הקמנו את מאהל הגבורה כצופה אל חלונו של נתניהו. המיקום שלו גורם שכל יום קובעי המדיניות עוברים על פניו ורואים אותו. יותר מכך, סיפורי הגבורה מהווים השראה. הורים שכולים באים למאהל ומספרים על הילד שלהם, על הגבורה שלו, על איך הוא גדל להיות הלוחם שהוא", הוא מתאר בהתרגשות. "זה התחיל בקטן וזה יצר פלטפורמה שלא הייתה קיימת בשום מלחמה. ביקרו במאהל להערכתי קרוב לשלושה מיליון אורחים מכל גוני

"אהב את המדינה בכל מאודו ולכן החליט לתת את חייו למענה". פינת זיכרון לעמית בונצל הי"ד

אותם על דעתם. אנחנו רואים אירועים קשים כמו למשל פגיעה בקונצנווס הקדוש ביותר שיש במדינת ישראל מאז קום המדינה ואלה חללי מערכות ישראל. לראות השבוע אנשים שקורעים עם סכין יפנית תמונות של גיבורינו הקדושים, של הילדים שלנו ברחבי ירושלים, זו חצייה של קו אדום", הוא מודעק. "זו פגיעה בקדוש הקדושים של עם ישראל. ואלו הם החללים שלנו. ואם הגענו עד הלום יש לנו מה לדאוג. הפתרון הוא שמשטרת ישראל תתחיל לעבוד, פשוט תעצור את הברברים האלה. הסלחנות הזאת שהחלה בהפגנות והדלקת מדורות באילון, טופחת על פנינו היום כשאנחנו רואים שגם אחרי השבעה באוקטובר מפגינים זורקים מחסומים על שוטרים, פורצים דרכים ומפרים את החוק בריש גלי והמשטרה לא עושה מספיק כדי לעצור אותם".

אנחנו בדרך למלחמת אחים?
"בשביל מלחמה צריך שני צדדים ואנחנו רחוקים מאירוע כזה. השאלות האלה עולות רק בגלל הרעש שמצליחים לייצר אותם גופים קטנים מיליטנטיים ומאוד עשירים במדינה, אבל העם ברובו שומר חוק ויודע מתי לעצור ויכוח. כל הקריאות האלה על קץ הדמוקרטיה, וקריאות של מרד מיסים, זה רק משום שהשמאל נמצא בפאניקה מטורפת. הוא רואה איך הימין עולה בסקרים והם לא מצליחים להפיל את נתניהו למרות כל המאמצים שהם עושים והם לא בוחלים בשום מאמץ. הקריאות של קץ הדמוקרטיה מגיעות מתוך היסטריה והבנה שהימין פה כדי לשלוט עוד הרבה שנים".

תגובת שר האוצר, בצלאל סמוטריץ' לטענות אודות עיכוב 'חוק עמית בונצל' למשפחות שכולות: "אציק בונצל ראוי לכל הערכה, בראש ובראשונה בשל הקרבת היקר לו מכל למען ביטחון האומה, ומאז בשל התגייסותו למען הכלל ומשפחות השכול. מדינת ישראל מעניקה מעטפת כלכלית רחבה למשפחות השכול במעגלים השונים ומלווה אותן באופן צמוד. משרד הביטחון מוביל את הטיפול במשפחות ומעדכן מעת לעת את המענים בהתאם לצורך. כך, למשל, בימים אלו מקודמים שני תיקוני חקיקה ממשלתיים להרחבת המענה הניתן לאלמנות וליתומי צה"ל ונפגעי פעולות האיבה. תקציב גמלאות השכול גדל בשנה האחרונה בכשניים וחצי מיליארד שקלים ומשרדי הביטחון והאוצר פועלים יחדיו בכדי לייעל את המענים במסגרת אילוצי תקציב וסדרי עדיפויות בתקציב הביטחון", תגובת השר. ●

חטופים יש נציגות עם משקל בוועדה - העם יבין שהדברים יבדקו עד תום, כי אנחנו לא נוותר על שום שאלה ושום חקירה לכל מי שנושא באחריות".

כולל ראש הממשלה?
"כולל כולם. אם אני אשב בוועדת החקירה אני לא אוותר לו על שום שאלה, ואני אגיד לך את האמת: הוא גם מוכן לבוא לתת תשובות כי הוא מבין שיש לו אחריות. ואחריות זה לא רק להגיד מהשפה לחוץ 'יש לי אחריות' ואחר כך כמו חליוה לטייל בכל העולם עם פנסיה של מאה אלף שדופקת בכל חודש. הוא מטייל בתאילנד ואנחנו מטיילים בהר הרצל", הוא מלין. "אני אעמוד בשורה הראשונה ואוודא שכל מי שיימצא אשם בכשל של השבעה

מי ישב באותה ועדה, וזה לא סביר. אין בזה שום היגיון. נשיא בית המשפט העליון הוא לא גורם אובייקטיבי. יותר מזה, אין לנו אמון בו ואין לנו אמון בבית המשפט העליון, שצריך להיחקר בעצמו על ההחלטות שלו מלפני השבעה באוקטובר ועל ההשפעה של התערבות שלו בשאלות ביטחון. אלו נושאים שדורשים נקיות מוחלטת", הוא מבהיר, "ולכן, אני קורא להקמת ועדת חקירה שהעם ייתן בה אמון. ועדה שקודם כול ולפני הכול יישבו בה נציגים של משפחות שכולות ומשפחות חטופים. לנציגים הללו יהיו סמכויות בדיוק כמו כל יתר חברי הוועדה ולא רק כמשקיפים", הוא מחדד. "יחד איתם צריכים להיבחר על ידי הקואליציה

"לראות השבוע אנשים שקורעים עם סכין יפנית תמונות של גיבורינו הקדושים, של הילדים שלנו ברחבי ירושלים, זו חצייה של קו אדום. זו פגיעה בקדוש הקדושים של עם ישראל. ואלו הם החללים שלנו. אם הגענו עד הלום יש לנו מה לדאוג. הפתרון הוא שמשטרת ישראל תתחיל לעבוד, פשוט תעצור את הברברים האלה"

באוקטובר יהיה מאחורי סורג וברית. כל הדרגים האחראיים, רמטכ"ל, אלופים ושרי ביטחון, צריכים לתת את הדין. אני לא בא ממקום של נקמה. לא באני לנקום ולנטור, אבל אני חושב שמי שכשל צריך לשלם את המחיר. האנשים שיימצאו אשמים בטבח הנורא צריכים לשבת מאחורי סורג וברית. צריך לפתוח אגף אוקטובר בשירות בתי הסוהר".

בשלב הזה מתנהל קמפיין אגרסיבי דווקא להקמת ועדה חקירה ממלכתית.
"את צודקת, ואנחנו לא שומעים מההנהגה שלנו איך בדיוק צריכה להיראות הוועדה. הם עסוקים בדברים אחרים, ועל הדברים הכי אקטיים אני לא שומע מהם שום אמירה. זוהי החובה שלנו כלפי הנופלים בטבח השבעה באוקטובר ובמלחמה. אנחנו חייבים לחתור להגיע לחקר האמת ולתיקון עמוק, אי אפשר אחרת".

בונצל מגנה בתוקף את גל המחאות המתחדש ברחבי הארץ. "המחאות ברחבי הארץ הן הפגנות שמובילות על ידי קומץ קיצוני, שכל מה שמניע אותו זה רק שנאתו לנתניהו ולא דאגתו למדינת ישראל", הוא אומר בנחרצות. "השנאה העבירה

והאפוזיציה עוד שלושה נציגים לכל צד, כאלה שלא נגועים בשבעה באוקטובר, וכל חברי הוועדה יבחרו את יושב ראש הוועדה מתוכם".

כאב שכול אתה רואה את עצמך כמועמד?
"אני רואה את עצמי עם מספיק ידע ויכולות לקחת חלק בוועדה כזאת. כמי שחקר מאות אנשים על דוכן העדים אני רואה את עצמי מועמד טבעי לוועדה, למה לא. יש לי זכות עמידה ראשונית בנושא הזה כנציג משפחות שכולות. אין שום סיבה שאני לא אשב שם".

לפני כן צריך להגיע להחלטה שזו מסגרת הוועדה שתקום.

"בהחלט. אנחנו פועלים לכך. והוועדה הזאת גם צריכה לקבל סמכויות ענישה", הוא מחדד. "לא רק סמכויות הגשת דוח, אלא סמכויות ענישה בחוק. האנשים האלה, שהידיים שלהם מגואלות בדם, צריכים לשבת מאחורי סורג וברית, לרבות שלילת פנסיות וכל הטבה אחרת. יש פה אירוע חמור ביותר וחייבים לוודא שמי שאחראי לו ישלם. נכון שאי אפשר להגיע לאמון מלא מהעם, זה לא יקרה. אבל ברגע שידעו שלמשפחות שכולות ולמשפחות

הקשת שבאים ושומעים על גבורתם של הנופלים. לפעמים חוזרים למאהל גם פעם שנייה ושלישית. עם ישראל בא לשאוב כוח מהמקום הזה והוא שואב כוח עצום. אנשים באים אליי ואומרים: באתי לפה מרחוק רק כדי להיאחז במשהו. העם רואה במשפחות הגבורה את עמוד האש שלפני המחנה", הוא אומר נרגש. "כשאתה נכנס למאהל הגבורה והתמונות של הבנים תלויות מכל כיוון זו תחושה של קודש. אלה הדמויות שכתבו בדם את הקוד האתי לדורות הבאים".

ממשלה שאינה יודעת למשוך

המוטו של הפורום הוא "במותם ציוו לנו ניצחון", מה ייחשב ניצחון בעיניך?

"מציאות שאין יותר חמאס בעזה, לכבוש את עזה מחדש, לשלוט על עזה ולהתחיל להפריח יישובים בתוך רצועת עזה. לבנות שם יישובי קבע. רק ככה נפתור אחת ולתמיד את הסוגיה הזאת של עזה. התיישבות, התיישבות והתיישבות בעזה תביא סוף לדבר הזה. זו האדמה שלנו. זה ניצחון", הוא מציין. "במבט יותר רחב, בתור אבא של עמית, המשימה היא לעשות הכול כדי שהילד שהולך היום לבית הספר - כמו שלקחתי אני את עמית - לא ייהרג בעוד כמה שנים במלחמה. זו התפילה ולשם אנחנו צריכים לכוון".

איך עושים את זה?
"זה דורש נחישות ושינוי תפיסה. זה ייקח הרבה שנים. אבל לפני הכול זה תלוי בהנהגה שלנו. יש לנו ממשלת ימין אבל אנחנו לא מספיק יודעים לשלוט. אנחנו לא מצליחים להיזקק ממשפטיים. אני רואה את חברי הכנסת באים לאולפנים ומתבכיינים. מה אתה מתבכין? אתה צריך לשלוט. אתה לא מסוגל? לך הביתה. אני לא רואה פה מספיק שינוי. זה אותם אנשים עם אותם דפוסי חשיבה באותה דרך".

את פיסטורי ראש השב"כ רונן בר הוא רואה כצעד הכרחי בדרך למשילות הנדרשת: "טוב שזה נעשה, למרות שזה נעשה מאוחר. הוא היה צריך לפרוש אחרי הכישלון הנורא של השבעה באוקטובר. הוא בין בעלי התפקידים הכי מהותיים בהקשר של עזה, והוא זה שעומד בראש הארגון שכלל הנראה הטעה את ראשי הממשלה האחרונים, אם זה בנט, נתניהו ולפיד, כאשר הועבר אליהם מידע שהחמאס מורתע ולא היה כדבר הזה", הוא קובל. "ראש השב"כ צריך יהיה להיחקר בוועדת החקירה שתקום, ואם הוא יימצא אשם, כמו שאר הנחקרים, עליו לשבת בכלא עד סוף ימי חייו. במשמרת שלו נהרגו 846 לוחמים, מאות ישראלים נשרפו ונשחטו וגם נחטפו לרצועת עזה והוא עדיין לא הצליח להשיב אותם הביתה. אני מאמין שעובדי השב"כ עושים הכול כדי למנוע פיגועים ועושים מלאכת קודש, אבל כמי שעמד בראש המערכת החשובה הזאת, ראש השב"כ כשל ועליו ללכת הביתה. בטח שלא להתנות תנאים מי יהיה המחליף שלו. לך הביתה, תרכין ראש, תתכונן לוועדת החקירה, תשכור עורכי דין, תעשה הכול להוכיח את חפותך, ואם לא - תיפרד מהמשפחה שלך ותשב בכלא באגף אוקטובר יחד עם כל מי שיימצאו אשמים".

בימים אלה פועל בונצל להקמת ועדת חקירה. "די, הגיע הזמן לחקור", הוא אומר בנחרצות. "אני קורא להקמת ועדת חקירה ציבורית בהסכמה רחבה, כי חובה עלינו לקדם תחקיר נוקב של מכלול הפשלים והפקת לקחים למען העתיד שלנו".

למה לא ועדה ממלכתית?

"ועדה ממלכתית זה אומר שנשיא בית המשפט העליון, שצריך להיחקר בעצמו, יקבע

צילום: מאיר אליפור

פרופ' יעקב זרם

84

נשוי לחיה, אב לארבעה, סב לנכדים ונינים

תושב ירושלים

פיזיקאי, פרופסור לאלקטרואופטיקה ויזם לשעבר נשיא חברת 'אופיר אופטרוניקס'

הרכב, תעשיית הטילים, יצרני לייזרים ומערכות הכוללות לייזרים או יצרני מערכות אינפרה-אדום בארץ שאופיר לא מספקת להם רכיבים אופטיים קריטיים.

מנטור עד יפן // אחרי הפרישה מונה ליושב ראש הדירקטוריון של חברת הסטארט-אפ 'דייקול קריסטל' במשך שמונה שנים. "הייתי מנטור של המנכ"ל הצעיר שנכנס לתפקיד וקידמתי את החברה שעבדה עד אז בשיטות של המאה ה-19 לשיטות של המאה ה-21. גם החברה הזאת נמכרה לחברה יפנית לפני שנה וחצי".

יש כבוד // על הצלחתו בקידום התעשייה הישראלית ועל מיצובה בצמרת הטכנולוגיה העולמית קיבל את פרס התעשייה לשנת 2003. בשנת 2010 הוענק לו אות עמית כבוד על פועלו ותרומתו למרכז האקדמי לב. "בטקס מתן התארים נתתי נאום קצר וניסיתי להעביר את המסר שאפשר להצליח בעסקים ולהיות אדם ישר".

מתנגדים // בעקבות הרקע של אביו בחסידות קרלין, בשנים האחרונות חידש את הקשרים עם חסידות פינסק-קרלין בירושלים. "עזרתי להם בכמה תחומים, אבל כשהגעתי לאדמו"ר והצעתי מלגות לכל הבחורים שיגיעו ללמוד במכון לב, רק אחד הגיע וזה מאוד אכזב אותי".

לעבודה בתור מרצה, עלה הרעיון להקים מפעל לציפויים אופטיים. "זה היה תחום עתידי מתפתח בארץ. הפגישו ביני ובין ד"ר אפרים גרינפילד, שחשב אף הוא על הרעיון. באנו יחד לפרופ' לב, ביקשנו להקים מפעל ושישכיר לנו חדר לטובת העניין. השקענו מהכספים שלא היו לנו ולקחנו הלוואות מהמשפחה. בהמשך צירפנו פיזיקאי נוסף, את ד"ר אפרים סקמסקי".

פריצה בין-לאומית // במהלך השנים הוביל זרם את חברת 'אופיר אופטרוניקס' להצלחה בין-לאומית. ההתחלה הייתה בחדר בגודל 15 מ"ר במכון לב. אחרי שנתיים וחצי, נשכר מתחם של 180 מ"ר בהר חוצבים, גויסו עובדים נוספים ועם השנים הפך למפעל הייטק לכל דבר. לחברה שני קווי מוצר עיקריים. האחד - עדשות ורכיבים אופטיים בעיקר לאינפרה-אדום, לשוק האזרחי והצבאי. "בתחום הזה החברה תורמת לביטחון ישראל, בכל התחום הצבאי של מערכות ראיית לילה, מערכות תצפית ומגוון הטילים של ישראל". התחום השני הוא מכשירי המדידה ללייזרים.

האקזיט // את המפעל ניהל במשך 37 שנים, עד גיל 72. "החברה צמחה, הצליחה מאוד והפכה לחברה ציבורית בישראל - עד שנמכרה לחברה אמריקנית כשהמכירות היו 120 מיליון דולר בשנה ו-700 עובדים במפעלים וסניפים ברחבי העולם. כיום אין כמעט מפעלים בתעשיית

החצי השני // חיה לבית לקסמן. קרובת משפחה שידכה ביניהם. במשך שנים רבות עבדה במחלקת הכספים באוניברסיטה העברית בירושלים.

הנחת // ארבעה ילדים. דרור (58), "נולד ביום האחרון של מלחמת ששת הימים, כשהייתי מגויס" (55), איילת (50) ושרית (41).

בונה עתיד // עם סיום הלימודים התחיל לעבוד במוסד חדש וצעיר שהוקם באותם ימים ונקרא 'בית הספר הגבוה לטכנולוגיה', לימים המרכז האקדמי לב. במשך 13 שנים שימש כמרצה בכיר וכפרופסור במחלקה לאלקטרואופטיקה. "המוסד היה בהיווצרותו, כך שאפשר לומר שהייתי ממייסדיו. פרט להוראה, כל אחד היה צריך לקחת על עצמו משימות נוספות. התפקיד שלי היה לתכנן את בניין הפיזיקה בהתאם לצרכים העתידיים. הקמתי את המעבדות של מגמת אלקטרואופטיקה, שהצמיחו בוגרים שעושים חיל בצבא. תכננתי והזמנתי את כל הציוד למעבדות".

נכנס לחממה // תוך כדי העבודה, קיבל תואר פרופסור. זמן קצר לאחר מכן, פרופ' זאב לב, שעמד בראש המוסד וממייסדיו, החליט לעודד מרצים וסטודנטים ליישם את הלימודים לכיוון פרקטי ולשקול הקמת מפעלי תעשייה וחממות סטארט-אפ. כך שבמקביל

התחלה // נולד בשנת 1940 בגבעתיים, בה גדל. "בימים ההם גבעתיים הייתה עיר סוציאליסטית מאוד, אפילו יותר מחיפה. השכונה שלנו הייתה של עולים חדשים שהגיעו בשנות השלושים והארבעים. היו בה מכל הסוגים והמינים, דתיים וחילונים שהתנהלו בהרמוניה". בן הזקונים מתוך ארבעה אחים.

אבא // קדיש זרם ז"ל. מצד אחד היה חסיד קרלין, מצד שני איש הפועל המזרחי. כציוני, עלה לארץ עם שלושה תינוקות, אחרי שהעביר הכשרות בצפון אוקראינה. "בבית של אביו, שהיה חסיד קרלין שורשי, הייתה כבר תמונה של הרצל שאותה הביא לארץ ונתלתה בביתנו. בפולין הוא היה חקלאי והתכונן להמשיך בחקלאות בארץ, כשעלה בשנת 1933. את רוב כספו השקיע בקניית 50 דונם קרקעות בגוש עציון".

אמא // שרה לבית ברזר ז"ל. גדלה בעיר פינסק להורים ציונים. למדה בגימנסיה תרבות, בשפה העברית שהייתה שגורה על פיה כשעלתה לארץ. "לצד גידול הילדים, סייעה בחנות המכולת שהוקמה לפרנסת המשפחה".

לימוד חלומי // לאחר סיום כיתה ח', נסע ללמוד בישיבת בני עקיבא כפר הרא"ה אצל הרב נריה והרב צוקרמן. "הישיבה הייתה קטנה יחסית, אבל המחזור שלנו כבר היה גדול ולמדו בו שמונים תלמידים. בתקופתנו התחילו ללמוד לימודי חול בישיבה - אותם היינו לומדים בשעות הערב, בבית הספר של כפר הרא"ה. הייתי מהצעירים בשכבה, ובדרך כלל בשעה האחרונה כבר הייתי ישן בספסל האחורי".

על מדים // בתור חבר גרעין 'אמונים' של בני עקיבא שמתכנן להיות קיבוצניק, התגייס לצה"ל כבר בגיל 17, אחרי שקיבל את אישור הוריו. "שובצתי בנח"ל במסגרת הגרעין, אבל המפקדים שהתפעלו מהכושר והמנהיגות שלי שלחו אותי לקורס מ"כים ולאחר מכן לקורס קצינים".

בפסגת ההר המושלג // בתור קצין בילה ארבעה שבועות במובלעת הישראלית שעל הר הצופים. "על ההר פיקד קצין בכיר שכונה 'מלך'. מצאתי חן בעיניו והוא הטיל עליי עוד ועוד משימות. פיקדתי על מוצב בשם 'פיזיקה' מול אוגוסטה ויקטוריה. לאחר שמפקד מוצב אחר הודח מתפקידו, התבקשתי לפקד על שני המוצבים. באותו חורף ההר כוסה בשלג עמוק ונאלצנו להוציא מארבים בתנאי מזג אוויר כמעט בלתי אפשריים. והיינו מתקשרים מכשירי קשר אלחוטיים, והיינו מתקשרים באמצעות מתיחת קו טלפון. בכל פעם שהקו היה מתנתק, הייתי צריך לחצות את בית הקברות ולקוות שהחיללים עדיין בחיים וזאת רק תקלה טכנית".

מחיל אל חיל // ביום שבו השתחרר משירות הקבע בבקו"ם בתל השומר, בשעת צהריים, כבר השתתף בשיחת פתיחת שנת הלימודים האקדמית באוניברסיטה העברית בירושלים, שם עשה שלושה תארים בפיזיקה ובמתמטיקה. "למרות שאלו מקצועות שדורשים השקעה מסביב לשעון, לא הייתה ברירה והייתי צריך לצאת לעבוד תוך כדי". במקביל ללימודים לדוקטורט, עבד בתור מורה במגוון בתי ספר.

ברכות השחר

מאת סיון רהב-מאיר

מדריך לרגעים הראשונים של היום

נהוג לומר שיום ההולדת שלך הוא היום שבו אלוקים החליט שהעולם לא יכול בלעדיך. מי שיכיר את ברכות השחר - יגלה שכל יום הוא יום כזה. 24 פרקים של התעוררות מחכים לכם, ולמעוניינים - גם קורס וידאו במתנה שמלווה את הספר.

הזמנה עם הקדשה

באתר YBOOK

ידיעות ספרים

הזמנה עם הקדשה באתר YBOOK

להשיג ב-

סטיומאצקי

צומת ספרים

ב- ברית

ובחנויות הספרים המובחרות

מתאים למטפלים, יועצים, מאמנים ואנשי חינוך

הכשרת מנחים למיניות ואינטימיות בזוגיות

בשיתוף היחידה לפיתוח מקצועי של אוניברסיטת בר אילן ומוכר לשבתון

נפתחה הרשמה לשנת תשפ"ו

מחזור 14-15 של מנחים למיניות בזוגיות. מסלול זום ומסלול פרונטלי.

הנחה לרישום זוגי

הכשרה 2024 חד שנתי

תעודה מקצועית מהיחידה לפיתוח מקצועי פקולטה לחינוך אוניברסיטת בר אילן

פרקטיקה יישומית

מוכר לשבתון

פתרון קונפליקטים רגשיים ופיזיים

אפשרות למסלול בוקר פרונטלי באוניברסיטה או למסלול ערב בזום. בין המרצים - הדי שלייפר, פר' יניב אפרתי, ד"ר גדעון לב, דר' אושרית ברט, בר יובל שני.

לקבלת סיליבוס וקביעת ראיון בוואטסאפ > ניצן 050-2293355

יוסף ארנפלד

yosefpr@gmail.com

במגרש הביתי

מה הלו"ז

סדר היום מתחיל בחמש וחצי בבוקר. "קם לתפילת שחרית במניין של שש וחצי בבית הכנסת רבי יהודה הלוי בקטמון, מיד אחריה שיעור דף יומי, שמאז הקורונה ניתן בזום. לאחר מכן עוסק במגוון תחומים בהשקפה לעיסוקים מלפני היציאה לפנסיה".

השבת שלי

"סעודות שבת משותפות עם משפחה וחברים. עוסקים בדברי תורה, אך נוהרים לא להיכנס לפוליטיקה, עקב ספקטרום רחב של דעות".

פלייליסט

"אוהב לשמוע חזנות והולך מדי פעם לקונצרטים ולשבתות חזנות. אוהב גם את שירי ארץ ישראל, בעיקר יהורם גאון ונעמי שמר, וכן את שירי ר' שלמה קרליבך ונוסח התפילה שלו".

צאניות לאפת

הרב נריה והרב צוקרמן בכפר הרא"ה, פרופ' זאב לב והרב מרדכי ברויאר זצ"ל, חוקר התנ"ך. "תלמיד חכם גדול, שמעתי אצלו שיעורים עוד כשגרתי בבית וגן. אדם חושב, מעמיק מאוד ולפעמים גם בלתי צפוי. תקופה מסוימת שמרתי יחד איתו במשמר האורחי, אז שמעתי ממנו לראשונה על הנוסח המדויק של כתר ארם צובא ואיך קיבל את ההחלטה מה הנוסח הנכון של התנ"ך עוד לפני שניתן היה להכיר את נוסח הכתר".

לפחית אלוף

"מהצד הפוזיטיבי, רוצה לשמור על בריאות טובה ושכל בני המשפחה, בהם שמונה נכדים שהיו במילואים, יהיו כולם בריאים. ברמה האישית לשמור על הכרה, תודעה וכוח גופני. להמשיך ללכת ולרוץ בכוחות עצמי".

השאלה

"שיהיה שלום בארץ ונחת מהמשפחה".

השאלה השנייה

"מקווה שאמשיך להיות בן אדם".

רץ כצבי // בשבוע הבא, כשהוא עוד רגע בן 85, יתחזה במקצה 10 קילומטרים במרתון ירושלים ויוכיח שוב שגיל הוא רק מספר. "השנה זאת השקעה כפולה ומכופלת. בערב סוכות נפלתי ושבירתי את פרק הירך. באותו יום עברתי ניתוח. אמרתי למנתח שיותר מ-20 שנה אני רץ מרתון של 10 קילומטרים ואני רוצה לחזור לרוץ וביקשתי שייקח זאת בחשבון בזמן הניתוח. ברוך ה' הניתוח עבר בשלום, עשיתי תוכנית שיקום עצמית של חזרה לכושר, וכבר לפני חודש עמדתי בה. למרות שחליתי בשפעת במשך שלושה שבועות, השבוע חזרתי לרוץ ובעזרת ה' יהיה בסדר".

אם זה לא היה המסלול // "אבא שלי חלם שאחד הילדים שלו יקדיש את חייו ללימוד תורה. קצת אכזבתי אותו. אומנם אני לומד תורה, אבל לא באופן שהוא חלם עליו. כשהייתי סטודנט שנה שנייה במכון לב, אבא שלי הציע לשדך לי אברך חסיד קרלין שילמד איתי חברותא פעם בשבוע. נעניתי להצעתו והייתי נוסע לשכונת בית ישראל באופניים פעם בשבוע כדי ללמוד. אותו אברך הפך לראש ישיבה, ואחיו הגדול הפך לאדמו"ר מפנסק-קרלין. כבר בכיתה ט', כשלמדתי פיזיקה בכפר הרא"ה, ידעתי שזה התחום שאני רוצה לעסוק בו בחיים. זאת הייתה בחירה טבעית בשבילי ואני מאוד שמח בה". ●

21 | אתגרתא | 27.03.2025, "כ"ז באדר תשפ"ה

תנו לצעירים להיות

איור: עדי דוד

בכניסה להיריון ושיעור גבוה יותר של הפלות. אצל גברים סטרים מתמשך עלול לפגוע בפוריות.

עבודה במשמרות, במיוחד בשעות הלילה, משפיעה על הבריאות הפיזית והנפשית של העובדים, ובפרט על נשים בגיל הפוריות. מחקרים מצביעים על כך שעובדות במשמרות, כולל רופאות מתמחות, חוות סיכונים מוגברים הקשורים להיריון ולבריאות הכללית. מחקרים הראו כי עבודה במשמרות לילה קשורה לסיכון מוגבר ללידות מוקדמות, הפלות וסיכוי היריון אחרים. הסיכון המוגבר מיוחס לשינויים בקצב הצירקדי (השעון הביולוגי הטבעי התקין), חוסר שינה ולחץ מתמשך.

מחקרים מצביעים על כך שעובדי משמרות נוטים לפתח בעיות שינה, עייפות כרונית והפרעות במצב הרוח. בנוסף לכך, ישנו סיכון מוגבר למחלות לב וכלי דם, סוכרת והשמנת יתר. גם בקרב חיילות, עבודה בתנאי משמרות עלולה להשפיע על הבריאות. מחקרים מצביעים על כך שחיילות שעובדות במשמרות לילה חוות שינויים במחזוריות הנשית, עייפות מוגברת ופגיעה בתפקוד הכללי. מחקר שנערך בצבא ארצות הברית מצא שחיילות שעבדו במשמרות לילה דיווחו על עלייה בתסמינים גופניים ונפשיים שליליים. כאשר רופאים מותשים ומדוכאים, רמת הטיפול הרפואי נפגעת ושיעורי השחיקה גוברים. במדינות רבות כבר הבינו זאת ופועלים לשינוי. בצרפת, לדוגמה, יישמו רפורמות שהגבילו את שעות העבודה במקצועות הרפואה, מה שהביא לשיפור ברמת הבריאות של הרופאים עצמם ולתוצאות חיוביות גם בקרב המטופלים.

כאשר מדינה מחליטה לשים דגש על רווחת הדור הצעיר, ניתן להפוך מגמות דמוגרפיות שליליות. היות ששיעור הילודה נמצא בירידה במדינות רבות, יש שנקטו צעדים דרמטיים כדי לעודד את הילודה. בדרום קוריאה, למשל, הממשלה השיקה חבילת צעדים הכוללת הארכת חופשת לידה, תמריצים כלכליים להורים והפחתת עומס העבודה להורים צעירים. וזה עוד: לראשונה לאחר עשור, שיעור הילודה במדינה עלה ב־3.6 אחוזים. בישראל ברוך ה' שיעור הילודה גבוה יחסית, אך השאלה היא האם נוכל לשמור עליו לאורך זמן, אם צעירים נסחטים עד קצה גבול היכולת בשנים שבהן מתאים לבנות משפחה.

כמה שווה חייל. הרופאים עובדים קשה כי אין מספיק רופאים בארץ, למרות הביקוש הרב להתקבל לבתי הספר לרפואה. אגב, האבסורד הוא שישנם חיילי מילואים ששפססו את מבחני הכניסה או לא הצליחו להתכונן אליהם, וכך הפסידו לפחות שנה מחייהם המקצועיים, כשלצד זה ישנה העדפה מתקנת של מגורים אחרים בקבלה ללימודי רפואה. גם אנשי הייטק עובדים לפעמים באינטנסיביות רבה כאשר פרויקט רודף פרויקט. ההצלחה הכלכלית מחייבת עבודה מסביב לשעון, אבל זאת בחירתם. אצל חיילים זה אחרת. חיילים עובדים לילות כימים במשמרות רציפות של 24/7, והתגמול הכלכלי אינו מתקרב לערך של שעות עבודתם, שלא לדבר על התנאים הפיזיים ועל מסירות נפשם. בכל מקצוע אחר, על כוונות משלמים 200-300 אחוזים. תעשו חשבון כמה אמור להשתכר חייל שנמצא בעבודה ברציפות בלילות ובשבתות ובחגים.

בחיים האזרחיים בעצם מדובר בשאלה של מינון ושל איזון, לכל דבר יש מחיר, והשאלה היא מהי התמורה. אולי הבינה המלאכותית שנכנסת לחיינו בצעדי ענק תעשה קצת סדר בנושא הזה. אולי היא תגרום לכך שיום העבודה יתקצר, ותחליפים אוטומטיים יקנו את מקומם ליד שולחנות העבודה ויפנו זמן רב לעובדים בכל הרמות לעשות לביתם, באותה משכורת. הלוואי, אבל עד שם הדרך עוד ארוכה. ●

לא הייתי מבטלת את החסכים הבריאותיים הממושכים שהמלחמה הארוכה הזאת מביאה בכנפיה. שעות שינה משובשות לאורך חודשים ארוכים, מזון עתיר פחמימות ודל בירקות ופירות טריים, סטרס ממושך, פעילות גופנית שמסתכמת במתיחת רגליים במרחב הצר של הטנק - וזה בגילים שבהם בריאות העצם נבנית והתזונה והשינה חיוניות מאוד

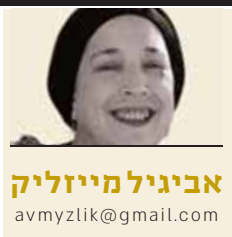
תסמונת הכיפה הסרוגה. מה נשאר היום לרופא אם לא החוש הקליני שלו? ובכן, לאחרונה עליתי על תסמונת שטרם נחקרה בספרות הרפואית, שההיארעות שלה הולכת וגדלה, במיוחד במגזר הדתי-לאומי, והיא מופיעה סביב העשור החמישי לחיים ומעלה. התסמונת הזאת בלתי ניתנת למיגור, היות שהמחוללים שלה רק הולכים ומתעצמים. האפיון של המחלה והתסמינים הקשים נובעים מכך שהציבור הדתי-לאומי חי באמביוולנטיות הולכת וגוברת. הוא מחנך לערכים גבוהים בלהיטות ובעקביות, ובאופן פלאי מסתבר שהמסרים גם נקלטים אצל בני הגיל הצעיר, ועוברים הלאה בתורשה דומיננטית. וכך, בתנועת בומרנג, ברבות הימים, הוא חש הצפה מתוצאות החינוך שהוא עצמו הנחיל לצאצאיו. פתאום האם הדתית-לאומית אמורה לשאת על כתפיה שלושה, ארבעה, חמישה ויותר ילדים לוחמים בסדיר ובמילואים, ועוד כמה נכדים לוחמים, והכתפיים שחות מהעומס. ועוד, החינוך להתיישבות במקומות אסטרטגיים מרחיק את האפשרות שהילדים יגורו ליד ההורים, כי כל אחד מחפש משימה ושליחות משלו.

ועכשיו מוטלת עלינו גם האחריות לדאוג לצרכים הבריאותיים והמשפחתיים שלהם, וזאת אחת הסיבות שאני מכתתת רגליים בוועדות הכנסת ומשמיעה קול שהוא לא ייחודי לי (ובאותה הזדמנות עולה אל קברו של הרבי מזוועהיל בימי שני, חמישי ושני). החיילים הצעירים שלנו עובדים 24/7 בתנאים מאתגרים, ובמלחמה, כמו במלחמה, הגוף מוצף באדרנלין והנפש מבקשת להיות חלק מהדבר הגדול הזה. ועדיין, לא הייתי מבטלת את החסכים הבריאותיים הממושכים שהמלחמה הארוכה הזאת מביאה בכנפיה. שעות שינה משובשות לאורך חודשים ארוכים, מזון עתיר פחמימות ודל בירקות ופירות טריים, סטרס ממושך, פעילות גופנית שמסתכמת במתיחת רגליים במרחב הצר של הטנק - וזה בגילים שבהם בריאות העצם נבנית והתזונה והשינה חיוניות מאוד.

תרופות לצליחת ההתמחות. כיום אנו רואים כיצד דור צעיר של רופאים ומתמחים עובד בתנאים של עומס אדיר, שינה מינימלית ולחץ מתמיד. במחקר שנערך בישראל נמצא כי 75 אחוזים מהמתמחים חווים סטרס גבוה המתבטא גם בתופעות גופניות שונות, ו־77 אחוזים חשים חוסר איזון בין עבודתם בבית החולים לחייהם האישיים. בשביל רבים מהם הדרך היחידה לשרוד את ההתמחות היא באמצעות שימוש בתרופות ממריצות בשעות הלחץ, ואפילו בתרופות פסיכיאטריות - פתרון קצר טווח, עם השלכות ארוכות טווח על בריאותם.

ניצול של כוח עבודה צעיר בתנאים קשים הוא תופעה עולמית. במדינות רבות רואים כיצד מקצועות עתירי לחץ, לפחות בשנים הראשונות של הכניסה למקצוע, כמו רפואה, עריכת דין או הייטק, גובים מחיר כבד מהצעירים הנכנסים לתחום. אך בעוד שעובדי הייטק יכולים לקחת הפסקה, לעבור לתחום אחר או אפילו לפרוש מוקדם עם חסכונות מרשימים - מתמחים ברפואה כבולים למסלול ארוך ותובעני שאין ממנו יציאה קלה. המחיר? דחיית חיי המשפחה, בריאות מתדרדרת, ולעיתים קרובות שחיקה שמובילה לעזיבת המקצוע.

מחיר העבודה במשמרות. מחקרים מראים כי לעבודה בתנאים אינטנסיביים בגיל צעיר יש השפעות ארוכות טווח על הבריאות הפיזית והנפשית. סטרס כרוני משפיע ישירות על מערכות הגוף. הוא מגביר את הסיכון למחלות לב וכלי דם, מחליש את המערכת החיסונית ופוגע באיזון ההורמונלי. אצל נשים המשמעות היא עיכוב

הוא יעשה שלום עלינו

לעומת זועקי השלום והדמוקרטיה שרק רוצים להשליט בכוח את עמדתם, אנחנו מבקשים מדי יום שלום אמיתי שנותן מקום לחשיבות של כולם

אחרת מהם ואפילו, חלילה, מתירים את דמו - אבל בעצם נאבקים כדי למחוק את כל מה שלא מוצא חן בעיניהם, כדי שהקול שלהם יהיה הקול היחיד שייחשב. כל הסערה נובעת מזה. לא מאהבת הדמוקרטיה, ולמרבה הצער גם לא מאהבת ישראל, אלא מרצון שמה שאני חושב - יש לוט. כשהקדוש ברוך הוא עושה שלום במרומו הוא בעצם לוקח שני הפכים שיכולים להרוס זה את זה, אש ומים. האש יכולה לייבש את המים. המים יכולים לכבות את האש. אבל הוא לוקח את שני הכוחות ההפוכים הללו, שכל אחד מהם כל כך עוצמתי ולכל אחד מהם יש יכולות אדירות, ומלמד אותם ששניהם חשובים - האש יכולה לחמם את המים, המים יכולים למנוע שריפה. ברכת השלום שאנחנו כל כך מבקשים בברכת המזון היא בעצם הברכה שמאפשרת לכולנו להיות קיימים כאן, לכל הקולות להישמע, לכל אחד למצוא את המקום שלו גם מול מישוהו הפוך בתכלית, גם מול אש בוערת או מים שוטפים. הברכה האמיתית שכולנו צריכים לחפש היא הנכונות לקבל מציאות של הפכים בתוכנו, אצל האנשים הקרובים לנו ומול עם ישראל כולו. עושה שלום במרומו, הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל. ●

"שלום עכשיו, עכשיו, עכשיו!" אני מבינה שבעצם השלום שדיברתי עליו היה שלום שיש בו רק צד אחד - הצד של הדעה שלי ושל כל מי שחושב כמוני, וזהו. משיחות עם נשים נשואות שמדברות לא פעם על שלום בית, אני רואה שגם אצלן עיקר הבעיה הוא הרצון שהדעה שלי היא זו שתקבע. ומכיוון שהדעה הזאת אינה מקבלת אפשרות להיות הקובעת - במיוחד כשאני רואה שהצד השני כל כך טועה - מתחיל מאבק כוחות מר שתכליתו אחת: לגרום לכך שרק דעה אחת תהיה הקובעת, וכמובן שהיא צריכה להיות הדעה שלי. ואפילו בתוך הנפש הפרטית שלי אני מזהה את העימותים הללו. כאשר יש תכונה שפחות מוצאת חן בעיניי, כאשר יש קושי שאני נתקלת בו פעם אחר פעם, הדרישה שלי מעצמי היא לתקן אותו ומיד. קשה לי להכיל אפילו בתוך עצמי הפכים ודברים שפחות מוצאים חן בעיניי.

זו לא דמוקרטיה

וכך נוצר מצב שבו אנשים צועקים ברחובות "דמוקרטיה", "דיקטטורה", וממהרים לקרוא בשמות גנאי לכל מי שחושב

ברכת המזון שלנו מדברת הרבה מאוד על נושא השלום, וגם מסיימת בבקשה: ה' יברך את עמו בשלום. כשהייתי צעירה בקיבוץ שמאלני של השומר הצעיר הייתי פעילה מאוד במסגרת תנועת שלום עכשיו. היה לי ברור שאנחנו הצודקים והטובים והיפים, ובכלל אלו שנמצאים בצד הנכון של המפה. כיום, כשאני במקום כל כך הפוך, עם דעות שהשתנו לחלוטין, ובכלל כשאני מסתכלת על כל מה שנעשה במדינה שלנו לפני 7 באוקטובר ולצערי עכשיו רואים זאת שוב - אני לא יכולה שלא לחשוב מחדש על נושא השלום. אומנם כבר כתבתי על זה כאן, אבל בעקבות שיחות רבות שערכתי בזמן האחרון עם אנשים מכל צידי המתרס, אני מרגישה שאני חייבת לעסוק בכך שוב, ובפרט לפני חג הפסח, חג הגאולה הממשמש ובא. כל כך כואב לי ומצער אותי לראות איך שוב הקיטוב והפילוג הופכים להיות השיח העיקרי שרק מקצין והולך, עד כדי כך שיש מי שאינם חוששים לדבר בגלוי על מלחמת אחים ח"ו. נהיה כאן מצב שהשלום הפך להיות שם נרדף ל"תעשו את מה שאני חושב!" כשאני נזכרת בילדה שהייתי פעם, זאת שצעקה ברחובות

תבשיל קינואה עם ירקות צלויים

4 מנות

15 דקות

15 דקות

דרכת קושי קלה

את עובדת קשה ומשקיעה את כל כולך בניקיונות - אז לפני שאת מתחילה, הכיני לך קודם תבשיל בריא, מהיר וקליל שייתן לך כוח. הקינואה טעימה, זמינה וקלה להכנה, ויש לה המון ערכים תזונתיים נפלאים שיחדשו את מאגרי הכוחות. פשוט צולים ירקות בתנור, מבשלים את הקינואה כמו פסטה, ובסוף מערבבים את הכול יחד לתבשיל טעים, צבעוני וריחני.

- 4 פלפלוניס קטנים צבאונים
- או פלפל אדום גדול בלי
- הליבה, חתוכים לרצועות
- 2 שיני שום
- 3 כפות שמן זית
- מלח ופלפל
- כף עשבי תיבול קצוצים לפי הטעם (פטרוזיליה, כוסברה, רוזמרין, בצליליקום וכו')

- כוס קינואה לבנה
- מלח
- סלסילת פטריות טריות
- בצל סזול
- בטטה בינונית קלופה
- ופרוסה לפרוסות
- 8 עגבניות שרי חתוכות
- לרבעים

מחממים תנור לחום של 180 מעלות. פורסים את הירקות לפרוסות ומניחים על תבנית התנור, מרופדת בנייר אפייה. פורסים את השום לפרוסות ומפזרים מעל הירקות, מתבלים במלח ופלפל ויוצקים שמן זית. מכניסים לתנור ל-15 דקות או עד שהירקות מזהיבים ומתרככים.

שמים את הקינואה בסיר עם הרבה מים, מביאים לרתיחה ומבשלים בלי מכסה על אש בינונית במשך 15 דקות או עד שהקינואה רכה, אך לא רכה מדי. מסננים ומעבירים לקערה, מתבלים במלח ופלפל.

מוציאים את הירקות מהתנור ומוסיפים לקערה יחד עם כל הנוזלים שנקו בתבנית. מערבבים את הכול ביחד, מתבלים בעשבי תיבול קצוצים לפי הטעם ומגישים מיד.

ההתיישבות

אזרח

לשר האוצר והשר במשרד הבטחון בצלאל סמוטריץ' ולחברי הקבינט כולם

על שורת צעדים משני מציאות ביהודה ושומרון בהם:

תנופת פיתוח
כבישים אדירה

הצלחות גדולות בשמירה על
השטחים הפתוחים ובלימת
ההשתלטות הערבית

הכרה ב-13
יישובים עצמאיים

עמידה בלתי מתפשרת על
בטחון תושבי יהודה ושומרון

מספר שיא של
אישורי בנייה

עלה והצלח!

ישראל גנץ, ראש מוא"ז בנימין ויו"ר מועצת יש"ע

אסף מינצר, ראש מועצה מקומית אלקנה
אור פירון-זומר, ראש מועצה מקומית אורנית
יהונתן קוזניץ, ראש מועצה מקומית קרני שומרון
אבי רואה, ראש מועצה מקומית שער שומרון
ירון רוזנטל, ראש מועצה אזורית גוש עציון
שי רוזנצוויג, ראש מועצה מקומית אלפי מנשה
יאיר שטבון, ראש עיריית אריאל
דובי שפלה, ראש מועצה מקומית אפרת

אלירם אזולאי, ראש מועצה אזורית הר חברון
שי אלון, ראש מועצה מקומית בית אל
דויד אלחייאני, ראש מועצה אזורית בקעת הירדן
יוסף אסרף, ראש מועצה מקומית גבעת זאב
אייל גלמן, ראש מועצה מקומית חברון
הרב אליהו גפני, ראש מועצה מקומית עמנואל
יוסי דגן, ראש מועצה אזורית שומרון
עוזאל ותיק, ראש מועצה מקומית קדומים
גיא יפרח, ראש עיריית מעלה אדומים